

Tukuma bibliotēkas darba pārskats par 2024. gadu

Tukums, 2025

Tukuma bibliotēkas pārskata perioda kopsavilkums

Festivāls “Uz Tukumu pēc Literatūras”	16.,31.,40.lpp.
Bibliomāts	16.lpp.
Novadniekam J. Baltvilkam veltītais pasaku konkurss “Mani iedomu putni”	29.,71.lpp.
Novadniekam A. Lerhim Puškaitim un viņa pierakstītajai tautas pasakai “Kurbads” veltītais konkurss “Supervaronis mūsdienās”	29.,73.lpp.
Anša Gulbja apgādā izdoto grāmatu izstāde (aktivitāte norišu cikla “Latviešu Grāmatai 500” ietvaros)	8.,32.,40.lpp.

Satura rādītājs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3.lpp.
2. Finansiālais nodrošinājums	8.lpp.
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	9.lpp.
4. Personāls	10.lpp.
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	12.lpp.
6. Krājums	20.lpp.
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	27.lpp.
8. Novadpētniecība	30.lpp.
9. Projekti	33.lpp.
10. Publicitāte	34.lpp.
11. Sadarbības tīkla raksturojums	36.lpp.
Pielikums Nr.1 Nozīmīgākie pasākumi un izstādes pieaugušo auditorijai	38.lpp.
Pielikums Nr.2 Nozīmīgākie pasākumi un izstādes Bērnu literatūras centrā	57.lpp.
Pielikums Nr.3 Tukuma bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi	69.lpp.
Pielikums Nr.4 Pasaku konkursa “Mani iedomu putni” nolikums	71.lpp.
Pielikums Nr.5 Konkursa “Supervaronis mūsdienās” nolikums	73.lpp.
Pielikums Nr.6 Tukuma bibliotēkas krājuma attīstības plāns 2023.-2025. g.	75.lpp.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Tukuma bibliotēka ir pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas veic pasaules kultūras mantojuma - iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, katalogizēšanu, digitalizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina informācijas pieejamību un izmantošanu iedzīvotājiem.

Tukuma bibliotēkas darbības tiesiskais pamats ir **Bibliotēku likums** 03.05.2022 redakcijā.

<https://likumi.lv/ta/id/48567-biblioteku-likums>

Bibliotēkas mērķis – veicināt iedzīvotāju daudzveidīgu un ilgtspējīgu informacionālo apkalpošanu.

Bibliotēkas misija – būt starpniekam starp sabiedrību un zināšanām, veicināt informācijas sabiedrības veidošanos, paplašināt bibliotēkas lomu sabiedrībā, piedāvāt universālus informācijas pakalpojumus, sniedzot iespēju pilnveidot sevi mūžizglītībā.

Tukuma bibliotēka ir **Tukuma reģiona galvenā bibliotēka**, kuras pārraudzībā no 2022. gada 28. decembra atrodas **24 Tukuma novada bibliotēkas**, bet daļējā pārraudzībā - **22 izglītības iestāžu bibliotēkas**. **Bibliotēku sadarbības modelis reģionā ir jaukta tipa.**

Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	
Decentralizēts	
Jaukta tipa	X

Bibliotēku nozares stratēģija (2023-2027) ir dokuments, pēc kura savā darbā vadās arī Tukuma bibliotēka. Tā nosaka bibliotēkas **virsmērķi** : **Attīstīt bibliotēku kā nozīmīgu resursu gudrai un ilgtspējīgai sabiedrības izaugsmei, kas nodrošina Latvijas kultūras mantojuma saglabāšanu un pieejamību, uzlabo sabiedrības rakstpratību un informācijpratību, nodrošina pilsonisko līdzdalību un atbalsta kultūras, izglītības un zinātnes procesus, veicina radošā potenciāla izmantošanu, sabiedrības saliedētības un noturības nostiprināšanu, nodrošina valsts un pašvaldību pakalpojumu pieejamību sabiedrībai.**

<https://www.km.gov.lv/lv/media/32748/download?attachment>

Stratēģiskie mērķi 2023.-2027. gadam un piemēri no Tukuma bibliotēkas aktivitātēm 2024. gadā:

1. Veicināt bibliotēku nozares ilgtspēju

Piemēri:

- 2024. gadā veikti vairāki svarīgi pasākumi Tukuma bibliotēkas publicitātes jomā, lai popularizētu iestādes darbu un sniegtos pakalpojumus (Skatīt 34.lpp.)
- Iesaistīšanās norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” aktivitātēs (Skatīt 8.,32.,51.lpp.)

2. Veicināt bibliotēku speciālistu ataudzi un profesionālo izaugsmi

(Skatīt 11. un 69.lpp.)

3. Nodrošināt kultūras, izglītības un pētniecības resursu un pakalpojumu pieejamību

Piemēri:

- Bibliomāta iegāde (Skatīt 16.lpp.)
- Bezmaksas pasākumu organizēšana (Skatīt 38.lpp.)
- Bezmaksas senioru apmācība datorprasmēs un darbā ar viedtālruni (Skatīt 15.lpp.)

4. Sekmēt sabiedrības līdzdalību kultūras, izglītības un pētniecības procesos

Piemēri:

- Sabiedrības iesaistīšana Anša Gulbja apgāda grāmatu meklēšanā izstādes vajadzībām (Skatīt 32.lpp.)
- Iedzīvotāju aptauja par Tukuma bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem (Skatīt 14.lpp.)
- Konkursi “Mani iedomu putni” un “Supervaronis mūsdienās” (Skatīt 29.,71.,73.lpp.)

Savu darbu Tukuma bibliotēka organizē, balstoties uz **Tukuma novada bibliotēku attīstības plānā jeb stratēģijā (2020.-2025.) definētajiem virzieniem un uzdevumiem**. Šis plāns ir daļa no Tukuma novada kultūrvides attīstības plāna 2020.-2025. gadam.

<https://www.tukums.lv/lv/media/17904/download?attachment>

Tukuma bibliotēka turpina iesaistīties 2015. gadā ANO Ģenerālajā asamblejā pieņemtās rezolūcijas **“Mūsu pasaules pārveidošana: ilgtspējīgas attīstības programma līdz 2030. gadam”** realizēšanā.

<https://www.mk.gov.lv/lv/17-ilgtspejigas-attistibas-merki>

No noteiktajiem 17 ilgtspējīgas attīstības mērķiem pasaules uzlabošanai, bibliotēka visveiksmīgāk šādu mērķu realizēšanā :

4.mērķis: “Nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un veicināt mūžizglītības iespējas”

Piemēri:

- Pūčulēnu skoliņa (Skatīt 29.,57.lpp.)
- Izglītības iestāžu audzēkņu izstāžu organizēšana un iesaistīšana pasākumu veidošanā (Tukuma Mākslas skola, Tukuma Mūzikas skola, Engures Mūzikas un Mākslas skola, Smārdes mākslas studija “Pļava”, Tukuma novada pamatskola “Spārni”) (Skatīt 36.,57.lpp.)
- Bezmaksas senioru apmācība datorprasmēs un darbā ar viedtālruni (Skatīt 15.lpp.)

10.mērķis: Samazināt nevienlīdzību starp valstīm un valstu iekšienē

Piemēri:

- Bezmaksas pakalpojumi visiem iedzīvotājiem
- Vienāda attieksme pret visām iedzīvotāju grupām un kopienām

16.mērķis: “Miers, taisnīgums, laba pārvaldība”

Piemēri:

- Pasākums “Ar domām par Ukrainu” (Skatīt 38.lpp.)
- Izstāde “Ukraiņu valoda” (Skatīt 49.lpp.)
- Izstāde “Izjuma. Varoņi”. Skatīt (Skatīt 52.lpp.)

17.mērķis: Stiprināt globālās partnerības īstenošanas līdzekļus un atjaunot globālo partnerību ilgtspējīgai attīstībai

Piemēri:

- Iedzīvotāju iesaiste izstāžu veidošanā
- Sadarbības veidošana ar citām pašvaldības, kultūras un izglītības iestādēm, kopīgu projektu realizēšanā

2023. gada 31.oktobrī Tukums ir iekļauts UNESCO Radošo pilsētu tīklā kā Literatūras pilsēta. Radošo pilsētu tīklā ir apvienojušās 350 pilsētas vairāk nekā 100 valstīs. Līdz ar to Tukuma bibliotēka iesaistās šī titula popularizēšanā un pasākumu atbalstīšanā, lai turpmāk Tukums kā Literatūras pilsēta varētu godam nest tam piešķirto nosaukumu.

<https://www.unesco.org/en/articles/55-new-cities-join-unesco-creative-cities-network-world-cities-day>

Tukuma bibliotēka ir iesaistījusies **norīšu cikla “Latviešu Grāmatai 500”** aktivitātēs. Gan 2023., gan 2024. gadā īpaša uzmanība veltīta novadniekam – grāmatu izdevējam un rakstniekam **Ansim Gulbim**. 2024. gadā, pateicoties iedzīvotāju iesaistei, tapusi Anša Gulbja apgādā izdoto grāmatu izstāde (Skatīt 32., 51.lpp.)

Izmaiņas Tukuma bibliotēkas juridiskajā statusā un struktūrā, kā arī bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

2024. gadā Tukuma bibliotēkai pašvaldības piešķirtais finansējums atalgojumam un krājuma komplektēšanai ir pietiekošs un nodrošina iestādes pamatfunkciju uzturēšanu (Skatīt tabulu “Bibliotēkas izdevumi” 8.lpp.)

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	388533	375614	473066
Darbinieku atalgojums (bruto)	161617	126439	218596
Krājuma komplektēšana	10200	18415	14073

Atalgojuma finansiālais apmērs ir ievērojami palielinājies Tukuma novada pašvaldības algu politikas rezultātā.

Krājuma komplektēšanai paredzētās finanses, salīdzinot ar 2023. gadu tika samazinātas, izvērtējot nepieciešamību.

Daļēji apmierinošs finansējums tiek piešķirts jaunu pakalpojumu ieviešanai, pasākumu rīkošanai un datortehnikas iegādei. Finanses kultūras pasākumu rīkošanai un autoratlīdzībām tiek meklētas, piedaloties **VKKF rīkotajos projektu konkursos** (Skatīt 33.lpp.)

2024. gadā 29. jūlijā Latvijā plosījās spēcīga vētra ar lietavām. kā rezultātā applūda daļa no Bērnu literatūras centra un krātuves, sabojājot nelielu daļu krājuma. Ēkas īpašnieks SIA “Ronis” **piešķīra 590 eiro zaudējumu segšanai.**

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Tukuma bibliotēkas biroja tehnikas saraksts :

Printeri	2
Skeneri	3
Kopējamās iekārtas	1
Multifunkcionālās iekārtas	4
Čeku printeri	4
Datori darbiniekiem	14
Datori lietotājiem	10

Jaunieguvumi 2024. gadā:

- Bibliomāts
- 2 izstāžu skapīši
- 5 sēžammaisi Bērnu literatūras centrā
- Svītrkodu skeneris

2024. gadā **reorganizēts Tukuma bibliotēkas garderobes telpas iekārtojums**, paplašinot to Bērnu literatūras centra vajadzībām. Bērni ir ļoti iemīļojuši uzturēšanos šajā telpā, pavadot tur brīvo laiku un gatavojot mājas darbus. Daļa no garderobes iekārtas pārvietota uz Pieaugušo literatūras nodaļu un konferenču telpu, tādējādi atrisinot virsdrēbju novietošanas problēmu katrā telpā.

Tukuma bibliotēkas telpas lietavu dēļ cieta **2024. gada 29. jūlijā spēcīgajā vētrā**, kad applūda Bērnu literatūras centrs un tika sabojāta neliela daļa no krājuma. Rezultātā tika norakstītas 45 grāmatas.

Ēkas īpašnieks SIA "Ronis" kompensēja zaudējumus 590 eiro apmērā, kā arī veica terašu seguma uzlabošanu, lai turpmāk novērstu applūšanas gadījumus.

4. Personāls

2024. gadā izmaiņas Tukuma bibliotēkas personāliju un skaitliskajā sastāvā nav notikušas.

Personālu veido 15 darbinieki : **12 bibliotekārie un 3 pārējie darbinieki** - bibliotēkas direktore un 2 apkopējas. Visi 12 bibliotekārie darbinieki strādā pilnas slodzes darbu.

Bibliotekāro darbinieku izglītība :

Maģistri ar bibliotekāro izglītību	2
Bakalaurs ar bibliotekāro izglītību	1
Augstākā bibliotekārā izglītība līdz 1993. gadam	1
1.līmeņa profesionāla augstākā jeb koledžas izglītība	1
3. profesionālās kvalifikācijas līmenis bibliotēku jomā	1
Maģistri ar izglītību citās jomās	3
Bakalaurs ar izglītību citās jomās	1
1.līmeņa augstākā jeb koledžas izglītība citās jomās	1
Vidējā izglītība	1

Pieredzes apmaiņas braucieni 2024. gadā:

- 29.05 **Bulduru bibliotēkas un Aspazijas mājas apmeklējums Jūrmalā**

Tukuma bibliotēkas kolektīvs Aspazijas mājas pagalmā

- 20.11 **Piņķu un Mazcenas bibliotēku apmeklējums Mārupes novadā**

Tukuma bibliotēkas kolektīvs Mārupes novada bibliotēkā Piņķos

Finansējums pieredzes apmaiņas braucieniem pa Latviju ir pietiekošs, taču profesionālajai pilnveidei būtu vēlams lielāks atbalsts no Tukuma novada pašvaldības. Katrs bibliotekārais darbinieks 2024. gadā ir apmeklējis vismaz 1 attālināto pasākumu. Klātienes semināri un citi notikumi apmeklēti ievērojami retāk. Personāls kopumā pieredzi ir guvis 31 pasākumā (Skatīt tabulu "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi" **Pielikumā Nr.3.** 69.lpp.)

9.oktobrī Tukuma bibliotēku apmeklēja **30 bibliotēku darbinieki no Telšu rajona Lietuvā**. Rezultātā ir ievadītas sarunas par kopprojekta realizēšanu 2025. gadā.

2024. gadā sagaidījām arī **kolēģus no Iecavas un Mārupes**.

Tukuma novada Kultūras darbinieku dienā darba jubilejā tika godinātas šādas Tukuma bibliotēkas darbinieces:

- Direktore Irēna Morīte – 40 darba gadi
- Pakalpojumu nodaļas vadītāja Dace Brakmane – 35 darba gadi
- Vecākā bibliotekāre Sandra Platace – 30 darba gadi

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

2024. gadā Tukuma bibliotēkā ir vērojama gandrīz visu **bibliotēkas pamatrādītāju palielināšanās** (Skatīt tabulu “Bibliotēkas pamatrādītāji” 13.lpp.), kas liecina par to, ka iedzīvotāju nepieciešamība pēc bibliotēkas pakalpojumiem pieaug. Jāatzīst, ka uzskaitē var būt neprecīza, jo 2024.gads bija pirmais BIS ALISE vēsturē, kad publisko bibliotēku tīklā **3.puses infrastruktūras bojājumu dēļ** arī Tukuma bibliotēkai divu nedēļu garumā nebija piekļuves sistēmai.

2024. gadā par 8,6% jeb 214 personām ir palielinājies **aktīvo lietotāju skaits** un tas sastāda 15,54% no kopējā Tukuma iedzīvotāju skaita.

Fizisko apmeklējumu skaits ir pieaudzis par 17,01%. “Atdzimšanu” turpina piedzīvot **Bērnu literatūras centrs**, kura apmeklējumu skaits pēc ievērojamā popularitātes pieauguma 2022. gadā atkal ir pieaudzis par 21.09%, salīdzinot ar 2023. gadu.

Izsniegumu skaits ir nedaudz samazinājies (par 2,45%). Vienīgi izsniegums bērniem līdz 18 gadu vecumam ir pieaudzis, ņemot vērā bērnu pieplūdumu un lasīšanas veicināšanas pasākumus Bērnu literatūras centrā.

Virtuālo apmeklējumu skaits ir trīskāršojies. Visvairāk to veicinājusi Tukuma novada bibliotēku tiešsaistes kopkataloga skatījumu intensitāte, kā arī Tukuma bibliotēkas lapas Facebook.com. popularitātes palielināšanās. Pieaudzis arī bibliotēkas tīmekļa vietnes skatījumu skaits. Rezultātā Tukuma bibliotēkas virtuālo apmeklējumu skaits 2024. gadā ir pārsniedzis pusmiljonu, tas ir – 614 083.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	2324	2476	2690	+6,5%; +8,6%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	656	800	940	+21,2%; +17,5%
Bibliotēkas apmeklējums	25818	29952	32052	+16,1%; +17,01%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	5157	10422	12620	+102,1%; +21,09%
Virtuālais apmeklējums	69295	130238	614083	+88,0%; +371,5%
Izsniegums kopā	45448	45552	44435	+0,23%; -2,45%
<i>t. sk. grāmatas</i>	37706	34744	33984	-7,9%; -2,19%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	6982	8971	7625	+28,4%; -15%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	8723	7409	7697	-15,1%; +3,89%
Bibliotēkārāis aptvērumš % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	12,9%	14,1%	15,54%	+12,9%; +10,21%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	61,67%%	67,85%%	76,9%%	+25%; +19,34%
Iedzīvotāju skaits	18019	17595	17307	-2,4%; -1,64%

Piezīme:.. Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati pēc stāvokļa uz 01.01.2025

2024. gadā ir palielinājusies **e-grāmatu bibliotēkas izmantošana** Tukuma reģiona bibliotēku lasītāju vidū, kā arī tās autorizēto lietotāju skaits (Skatīt tabulu "E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati" 13.lpp.). Iemesls - e-grāmatu interneta vietnes www.3td.lv popularizēšana tieši Tukuma bibliotēkas filiālēs pagastu teritorijās. To veicināja arī prioritātes piešķiršana šim procesam no reģiona metodiskās vadības puses, runājot par to semināros un filiāļu apmeklējumu laikā. E-grāmatu bibliotēka regulāri tiek popularizēta Tukuma bibliotēkas lapā [Facebook.com](https://www.facebook.com/).

Tabula "E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati"

	2022	2023	2024
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	294	257	382
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	190	134	242

E-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	2264	2916	3674
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	652	579	758

Nozīmīga loma bibliotēkas pakalpojumu vidū ir **datora un interneta izmantošanai** (bez laika ierobežojuma), kā arī piedāvātājiem **maksas pakalpojumiem**. Stacionāro datoru gada laikā lietotāji ir izmantojuši 2487 reizes. Taču **WiFi pakalpojuma** lietotājus ir grūti vai pat neiespējams uzskaitīt, jo viņi bieži atrodas ārpus darbinieku redzesloka ar viedtālruniem rokās. Arī bērniem bibliotēkā ir atļauts lietot internetu telefonos.

05.09.2024 -04.09.2025 Tukuma bibliotēka ir **abonējusi uz gadu “Delfi Plus”** rakstu sadaļu informatīvajā ziņu portālā “Delfi”. Līdz ar to lietotāji var izlasīt bez maksas arī tos rakstus, kuriem ir liegums.

2024. gadā Tukuma bibliotēkas lasītājiem bija iespēja izmantot **abonēto datubāzi “EBSCO eBooks”**. Reģistrētajiem lietotājiem tika izsniegti piekļuves dati datubāzes izmantošanai attālināti, ārpus bibliotēkas telpām.

Lai uzlabotu Tukuma bibliotēkas darbu, 2024. gadā ir veikta **Aptauja par Tukuma bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem**, kas vienlaicīgi kalpo par bibliotēkas aktivitāšu reklāmu, jo ļoti daudzi iedzīvotāji vēl joprojām nav lietas kursā par to, kas ir SBA vai bibliomāts, kā arī nav informēti, ka bibliotēka abonē EBSCO datu bāzi un bezmaksas “Delfi Plus”. Tāpat anketā ir iekļauti jautājumi, kuri palīdzēs izvēlēties visaktuālāko jauno grāmatu popularizēšanas veidu un to, vai lasītāji vēlētos kļūt par Lasītāju klubiņa biedriem, ko plānojam dibināt 2025. gadā. Anketa pārsvarā tika izsūtīta uz lietotāju e-pastu adresēm. Anketu aizpildīja **246 respondenti**.

<https://biblioteka.tukums.lv/aptauja-par-tukuma-bibliotekas-piedavatajiem-pakalpojumiem/>

Anketā iekļautie jautājumi (bez atbilžu variantiem)

- Ar kādu nolūku visbiežāk apmeklējat Tukuma bibliotēku?
- Kur gūstat informāciju par aktualitātēm Tukuma bibliotēkā?
- Vai vēlaties saņemt individuālu informāciju par pasākumiem Tukuma bibliotēkā?
- Vai izvēlaties grāmatas Tukuma reģiona bibliotēku kopkatalogā?
- Vai izmantojat e-grāmatu bibliotēku interneta vietnē 3td.lv?
- Vai esat izmantojis Tukuma bibliotēkas abonētās datubāzes? (EBSCO e-Book, Letonika, News, Delfi+)
- Vai esat izmantojis Starpbibliotēku abonementa pakalpojumu-grāmatu pasūtīšanu no citām bibliotēkām?
- Vai esat Tukuma bibliotēkas grāmatas vai žurnālus ievietojis Grāmatu nodošanas kastē ēkas ārpusē?

- Kāds ir jūsu viedoklis par Tukuma bibliotēkas grāmatu saņemšanu grāmatu pakomātā (bibliomātā) ?
- Vai jūs vēlētos Tukuma bibliotēkas krājumā vairāk grāmatu svešvalodās?
- Kādā veidā jūs vēlētos tikt informēts par grāmatu jaunumiem Tukuma bibliotēkā?
- Vai jūs vēlaties kļūt par Tukuma bibliotēkas Lasītāju klubiņa biedru?

Tukuma bibliotēka ir pieejama **personām ar īpašām vajadzībām**. Lifts atvieglo cilvēku ar kustību traucējumiem un citām veselības problēmām iekļūšanu bibliotēkas abos stāvos. Šī iemesla dēļ konferenču zāli izmanto saviem pasākumiem tās iedzīvotāju grupas, kurām lifts ir būtiski svarīgs.

Cilvēkiem ar redzes problēmām pieejama telelupa un palielināšanas ierīce. Tiek piedāvātas **audiogrāmatas** sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku. Gada laikā 75 audiogrāmatas izsniegtas 112 reizes.

Senioriem tiek piedāvātas **apmācības darbā ar datoru vai viedtālruni**. Katru ceturtdienu Pakalpojumu nodaļas darbiniece Daiga Klusajā lasītavā stundu strādā ar katru cilvēku individuāli, palīdzot darboties ar datoru un internetu vai atbildot uz neskaidriem jautājumiem par informācijas tehnoloģijām. 2024. gadā ir notikušas 25 šādas apmācības.

Katru gadu Tukuma bibliotēka Digitālās nedēļas un Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļu norisēs :

DIGITĀLĀ NEDĒĻA 2024
13.-18. maijs

ALL DIGITAL Weeks

14.maijā pl. 16.00 – “Kā darbojas Latvijas pensiju sistēma”

Kādi nodokļi un kādā apmērā ietekmē prognozējamo pensiju lielumu?
Darba stāža aprēķins un korekcijas, info par pensiju līmeņiem
Ikvienam individuāli būs iespēja uzzināt savu prognozējamo vecuma pensijas apmēru, 2.pensijas līmeņa uzkrājumu un iespēja sāktot 2.pensiju līmeņa mantošanu.

Lektore – Ineta Lastovka
LPSDA (Latvijas Pensiju Sistēmas Dalībnieku Asociācija)
Atfīstības projektu vadītāja

16.maijā pl. 17.30 – Tukuma bibliotēkas attālinātie pakalpojumi

Tukuma novada bibliotēku kopkataloga iespējas, reģistrēšanās, autorizācija, e-grāmatu bibliotēka, EBSCO datubāze, Digitālā bibliotēka, citas bibliotēkā pieejamās datubāzes.

Lektore – Dace Ernsteine, Tukuma bibliotēkas Krājuma atfīstības nodaļas vadītāja

Aicināti visi interesenti !

24.-31. oktobris | Pasaules MEDIJPRATĪBAS un INFORMĀCIJPRATĪBAS NEDĒĻA

Informācija līdzenā digitālā apvidē: medijpratība un informācijpratība sabiedrības interesēm

Tukuma bibliotēka (2. stāvs)
medijpratības nedēļas ietvaros organizē:

24. oktobrī pl.13.00 - 17.00
Informācijas tehnoloģiju un interneta lietošana
(bezmaksas konsultācija)

29. oktobrī pl.10.00
Sarunas par medijpratību senioriem

TUKUMA BIBLIOTĒKA

Bibliotēku kā uzturēšanās vietu aukstajā laikā izmanto **bezdarbnieki un bezpajumtnieki**. Dažreiz gan šī tendence kļūst par problēmu, jo nākas norādīt uz bibliotēkas iekšējās kārtības noteikumu pārkāpumiem.

Popularitāti iemantojis arī plaukts **“Driķst ņemt” jeb grāmatu apmaiņas punkts.**

Bērnu literatūras centrs ir kļuvis par populāru **skolēnu** brīvā laika pavadīšanas vietu. Pēc mācību stundām skolā viņiem patīk pulcēties bibliotēkā, kur ir pieejamas dažādas aktivitātes. Ir iespēja pildīt arī mājas darbus un sagaidīt vecākus.

2024. gada nogalē Tukuma bibliotēka ir iegādājusies **Bibliomātu** kā pakalpojumu tiem lasītājiem, kuriem nav iespēju apmeklēt bibliotēku tās darba laikā vai arī vienkārši taupa savu laiku. Šī iekārta ātri ieguva popularitāti tāpat kā **Grāmatu nodošanas kaste** (Book drop), kuru lietotāji izmanto jau vairākus gadus.

KĀ LIETOT TUKUMA BIBLIOTĒKAS GRĀMATU PAKOMĀTU?
Pakalpojums pieejams Tukuma bibliotēkā reģistrētiem lietotājiem

Pasūti līdz 5 grāmatām:

- e-katalogā
- pa tālr: 63182156 (Pieaugušo literatūras nodaļa)
- pa tālr: 63182157 (Bērnu literatūras centrs)

Piesaki grāmatu ievietošanu pakomātā:

- pa tālr: 29394072 (zvans vai izziņa)
- pa tālr: 63182156 (Pieaugušo literatūras nodaļa)
- pa tālr: 63182157 (Bērnu literatūras centrs)

Gaidi tīziņu uz savu tālruna numuru

Dodies pie grāmatu pakomāta Tukumā, Šēseles ielā 3 (blakus ieejai bibliotēkā no Raiņa ielas puses) un ievadi saņemto kodu

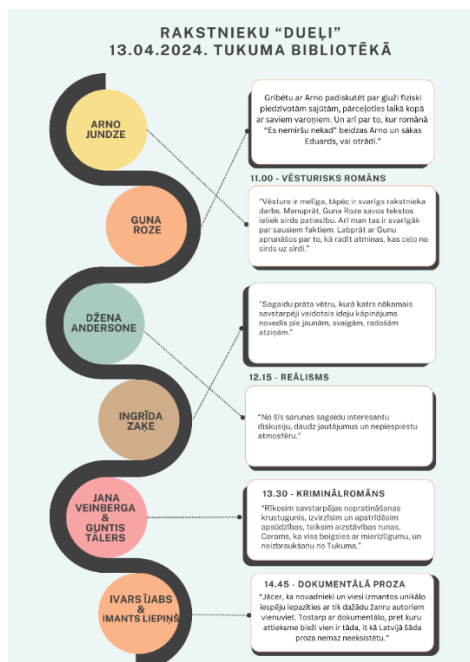
Izņem grāmatu un aizver pakomāta durvis
Grāmatas no pakomāta jāizņem 3 dienu laikā

TUKUMA BIBLIOTĒKA
www.biblioteka.tukums.lv | Facebook: TukumaBiblioteka | Instagram: tukuma_biblioteka

Tukuma bibliotēkā notiek ļoti daudz **literāru, izzinošu un izklaidējošu pasākumu**. Visās nodaļās izvietotas dažādas izstādes. Galvenās no tām – 2. stāva vestibilā, kur skatītāju auditorija ir vislielākā. Pieaugušo literatūras nodaļā 3. stāvā jauniegādātajos slēdzamajos izstāžu skapīšos tiek izvietoti eksponāti, kuriem jā saglabā neskartība.

Visspilgtākais notikums 2024. gadā no 11.-13.aprīlim bija **festivāls “Uz Tukumu pēc Literatūras”**, kurš tapa sadarbībā ar Tukuma Literātu apvienību. Mērķis - popularizēt latviešu, tai skaitā Tukuma autoru, darbus un veicināt kā rakstītprasmes, tā lasītprasmes. Finanšu iegūšanai tika iesniegts pieteikums Valsts Kultūrkapitāla fonda projektu konkursam. Rezultātā projekts tika atbalstīts pilnā apmērā. Pasākumu veidoja 3 atsevišķas daļas :

- **1.diena. Bērnu diena:** Tikšanās ar bērnu grāmatu autorē Irinu Pumpuri un Luīzi Pastori. Literārās darbnīcas par Latvijas kultūras kanonu un “Mākslas detektīvs”
- **2.diena. Radošā diena:** Dzejas rakstīšanas meistarklase ar Ronaldu Briedi
- **3.diena. Sarunu diena:** Rakstnieku dueļi

Pasākumu 3 dienu garumā apmeklēja 198 interesenti.

Citu pasākumu un izstāžu sarakstu skatīt **Pielikumā nr.1** -38.lpp.

Tukuma bibliotēka nodrošina **uzziņu un informacionālo pakalpojumu sniegšanu** iedzīvotājiem, izmantojot šādus resursus :

- Iespieddarbu krājumu
- Tukuma reģiona bibliotēku elektronisko kopkatalogu
- Novadpētniecības datubāzi BIS "Alise"
- Novadnieku enciklopēdiju BIS "Alise" un digitālās kolekcijas
- Latvijas Nacionālās bibliotēkas katalogus un kolekcijas
- Interneta resursus
- Abonētās un tiešsaistes datubāzes un uzziņu portālus (skatīt tabulu pārskata 6.nodaļā)
- Tematiskās un novadpētniecības tēmai veltītās mapes (kopēti materiāli no preses izdevumiem)
- Bibliotekāru apmācībās iegūtās zināšanas

- Aktivitātes dažādām sabiedrības grupām Digitālajā nedēļā aprīlī un Medijpratības un informācijpratības nedēļā oktobrī. Piemēri : “Kā darbojas Latvijas pensiju sistēma?”, “Sarunas par medijpratību senioriem” (Skatīt 15.lpp.)

Tukuma bibliotēka savā darbā lieto visus SIA “Tietoevry Latvia” izstrādātos **bibliotēku informācijas sistēmas ALISE** modulus. Tukuma bibliotēka veic sistēmas administratora funkcijas, rūpējoties par datu ievadīšanas vienotiem principiem, konsultējot un apmācot citu reģiona bibliotēku darbiniekus gan metodiskajos semināros, gan individuāli.

Veiktās darbības **BIS Alise administrēšanā** 2024.gadā (daži piemēri)

- Centralizēti ievadīts Smārdes pamatskolas audzēkņu saraksts
- Lietotāji, kuri pēdējos reizi kādu no bibliotēkām ir apmeklējuši pirms 7 gadiem, tiek izdzēsti no lasītāju saraksta
- Regulāri tiek veikti Lasītāju saraksta integritātes testi
- Filiāļu bibliotekāru apmācības gan semināros, gan individuāli darbā ar BIS ALISE moduļiem
- Ikdienas darbs – piekļuves datu piešķiršana, bibliotēku fondu administrēšana, eksemplāru pārceļšana, aktu sastādīšana, konsultēšana u.c.

2024. gadā Tukuma **novada bibliotēku tiešsaistes katalogs** ir apmeklēts 582031 reizes, kas ir daudz vairāk, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Iespējams, ka kataloga jaunā versija ir iemantojusi lielāku popularitāti. Otrs iemesls varētu būt autorizēto lietotāju pieaugums reģionā un elektroniskā kataloga iespēju popularizēšana pagastu bibliotēku lietotājiem. Bibliotēkas interneta vietnē ir ievietotas saites uz abām versijām lietotāju brīvai izvēlei.

Lietotāji, kuriem ir izsniegti autorizācijas dati (Skatīt tabulu “Autorizētie lietotāji” 19.lpp.) sadaļā “**Mana bibliotēka**” izmanto šādus attālinātos pakalpojumus :

- Grāmatu pasūtīšana (2024. gadā – 1951 grāmatas)
- Iespieddarbu lietošanas termiņa pagarināšanas pieprasījumi (2024. gadā -7982 reizes)
- Izsniegumu un atgādinājumu vēsture
- E-grāmatu interneta vietnes www.3td.lv lietošana (Skatīt tabulu “E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati” 13.lpp.)

Tabula "Autorizētie lietotāji"

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	2324	2476	2690	+6,5%; +8,64%
Autorizētie lietotāji kopā	1426	1551	1577	+8,7%; +1,68%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	603	633	672	+4,9%; +6,16%

Pirmoreiz autorizācijas dati 2024. gadā ir piešķirti 109 Tukuma bibliotēkas lasītājiem. Bibliotekāri kopumā pārskata periodā ir izsnieguši 3282 rezervētas grāmatas, bet 2323 reizes lasītāji ir ievietoti elektroniskajā rindā.

2024. gadā ir pieaudzis Starpbibliotēku abonementa kārtā saņemto grāmatu skaits (Skatīt tabulu "SBA rādītāji" 19.lpp.). To veicināja pieaugošā interese par audiogrāmatām, kuras saņemam no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas. Nosūtīto grāmatu skaits ir samazinājies.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	49	57	111
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	535	589	485
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits		40	75

Bibliotēkas, no kurām saņemtas grāmatas:

- LNB – 26
- Citas reģiona bibliotēkas – 10
- Latvijas Neredzīgo bibliotēka – 75

485 grāmatas, izmantojot SBA moduli BIS ALISE, **ir nosūtītas** uz 8 Tukuma reģiona bibliotēkām.

Pēdējos gados aizvien intensīvāk bibliotēkām un arī valstij kopumā jādomā par lasīšanas veicināšanas pasākumiem, jo samazinās tieši fizisko grāmatu un žurnālu lasīšana, it īpaši jaunākās paaudzes un bērnu vidū. Aktīvi par grāmatām interesējas pirmsskolas vecuma bērni un jaunāko klašu skolēni, tomēr viņiem pieaugot, informācijas tehnoloģijas izkonkurē grāmatu lasīšanu. Arī zinātniskās pētniecības darbos un mācību procesā grāmatas vairs netiek izmantotas tik bieži kā agrāk, jo daudz informācijas var atrast internetā. Šī iemesla dēļ Tukuma bibliotēkā ir likvidēta tā krājuma daļa, kuru uz mājām neizsniedz. Samazinās tā saukto “daudzlasītāju” skaits, kuri noveco. Protams, bibliotēkas cenšas ieviest citus pakalpojumus, lai piesaistītu apmeklētājus un attaisnotu savu pastāvēšanu, tomēr vēl joprojām grāmatu iepirkums ir ļoti daudzveidīgs un labs, tādēļ bibliotekāriem gribētos redzēt lielāku tā apgrozību.

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Tukuma bibliotēka krājumu komplektē un organizē, vadoties no dokumenta “**Tukuma krājuma attīstības plāns 2023.- 2025. gadam**” (Skatīt **Pielikumu Nr.6.** 75.lpp.). Dokumentā veikta krājuma profila analīze, pēc kuras noteiktas krājuma attīstības prioritātes. **Prioritāri sasniedzamās mērķgrupas ir bērni, jaunieši un studenti.** Līdz ar to ir nedaudz mainījies darbs ne tikai ar krājumu, bet arī Pakalpojuma nodaļai ar mērķauditorijas sasniegšanu.

Pārskata periodā turpinās **plauktu indeksu maiņa** izdevumiem, kārtojot tos atbilstoši aktuālajam UDK.

2024. gadā izveidoti jauni krājumi – **Novadpētniecība un Māksla**, lai to varētu izdarīt pārskata periodā notika darbs ar krājumu. Krājuma mainīšana arī veicināja retrospektīvo komplektēšanu.

Pārskata periodā turpina darboties **Apmaiņas krājums**, kurā nonākušas grāmatas no novada publiskajām bibliotēkām, kas ir mazpieprasītas, bet fiziski un saturiski labas. Apmaiņas krājumu izmanto gan novada publiskās bibliotēkas, gan skolu bibliotēkas.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

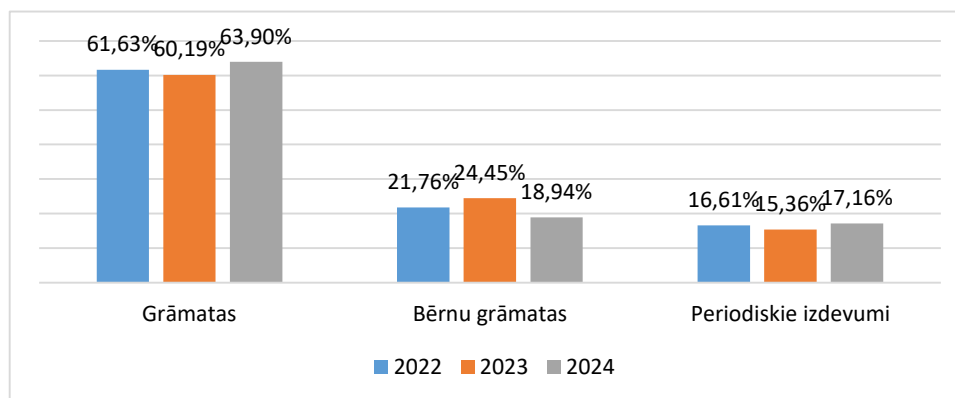
- pašvaldības finansējums (90%),
- projektu finansējums - valsts finansētais projekts “Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām” un LNB Bērnu literatūras centra mērķprogramma “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” (3%),
- bez atlīdzības saņemtie izdevumi/dāvinājumi (7%).

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

Rādītājs	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai:	10200	18415	14073
<i>grāmatām</i>	6286	11084	8993
<i>bērnu un jauniešu grāmatām</i>	2220	4503	2665
<i>periodiskajiem izdevumiem</i>	1694	2828	2415
Pašvaldības finansējums krājumam uz 1 iedzīvotāju pilsētā	0.57	1.05	0.81
Citi finansējuma avoti:	1609	1387	1583
<i>projektu finansējums</i>	850	348	421
<i>dāvinājumi</i>	759	993	1162
<i>atvietoti</i>	0	46	0
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā:	11809	19802	15656

Pārskata periodā Tukuma bibliotēkai nedaudz samazinājies krājuma finansējums, jo no piešķirtā finansējuma Tukuma bibliotēka daļu novirzīja novada pagastu bibliotēku krājumu papildināšanai. 2024. gadā Tukuma novada pašvaldības finansējums Tukuma bibliotēkā uz vienu pilsētas iedzīvotāju bija 0.81 eiro centi.

Attēls “Par pašvaldības finansējumu iegādāto jaunieguvumu procentuālais finansējuma sadalījums pa veidiem”

Attēlā redzams, ka salīdzinot ar iepriekšējiem pārskata periodiem 2024. gadā finansējuma proporcionalitāte nav ievērojami mainījusies.

Rekatalogizācija

Tukuma bibliotēkā rekatalogizācija ir pabeigta.

Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Pārskata periodā Tukuma bibliotēkā inventarizācija nav veikta.

Krājuma rādītāji

Pārskata periodā krājumā komplektēti **2 nosaukumu laikraksti un 73 nosaukumu žurnāli**, no kuriem 5 nosaukumu žurnāli paredzēti bērniem un jauniešiem. Kopā krājumā 2024. gadā ienākuši 1048 periodisko izdevumu eksemplāri, no kuriem 40 eksemplāri paredzēti bērniem un jauniešiem.

Tabula “Krājuma rādītāji”

Rādītājs	2022	2023	2024
Jaunieguvumi kopā	4104	3668	3615
Grāmatas:	3110	2455	2554
<i>daiļliteratūra</i>	1726	1390	871
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	498	410	408
<i>nozāres</i>	726	441	524
<i>bērnu literatūra</i>	658	624	1159
Periodika	993	1153	1048
Citi	1	60	13
Krājuma kopskaits pārskata gada beigās (ar AK):	66513	63181	62088
grāmatas	57401	54765	55529
periodika	8978	8222	6441
Izsniegumu kopskaits:	45448	45680	44435
<i>t.sk. izsniegums bērniem un jauniešiem līdz 18.g.</i>	8723	7409	7697
Grāmatu izsniegums	37706	34744	33984
<i>t.sk. bērnu un jauniešu grāmatas</i>	7319	5652	7814
Seriālizdevumu izsniegums	6982	8971	7625
Izslēgtie dokumenti	1946	7000	4619
Krājuma apgrozījums:	0.68	0.72	0.72
Grāmatu krājuma apgrozījums	0.66	0.63	0.61
Periodisko izdevumu apgrozījums	0.78	1.09	1.18
Iedzīvotāju skaits	17875	17595	17307
Lietotāju skaits	2324	2476	2690
<i>t.sk. bērni un jaunieši līdz 18.g.</i>	656	800	940
Dokumentu skaits uz vienu lietotāju	28.62	25.52	23.08

Tabulā redzams, ka **krājuma apgrozījums** pārskata periodā ir palicis nemainīgs salīdzinājumā ar 2023. gadu – **0,72**. Kopumā 2024. gadā uz vienu bibliotēkas lietotāju bija 23,08 dokumenti, kas ir mazāk kā iepriekšējā gadā. Tas izskaidrojams ar krājuma kvalitātes uzlabošanu, rekonplektējot nolietotos un saturiski novecojušos izdevumus. Tabulā “Krājuma rādītāji” ieskaitīti arī Apmaiņas krājumā ienākušie izdevumi.

Tabula “Apmaiņas krājums”

Rādītājs	2022	2023	2024
Jaunieguvumi	1739	1046	1471
Izslēgts (nodots citai iestādei)	0	503	1027
Izslēgts (norakstīts, jo nav pieprasījuma un ir liekie dubletī)	0	0	23
Krājuma kopskaits pārskata perioda beigās	1739	2353	2774
<i>Grāmatas</i>	1739	2282	2703
<i>Periodika</i>	0	71	71

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā

Tabulā “Bērnu literatūras centra krājuma rādītāji” redzams, ka 2024. gadā Tukuma bibliotēkā palielinājies bērnu un jauniešu bibliotekārais aptvērums (26,90%) salīdzinoši ar 2023. gadu. Kā arī palielinājies bērnu un jauniešu lietotāju skaits (34,94%) no Tukuma bibliotēkas lietotāju kopskaita.

Tabula “Bērnu literatūras centra krājuma rādītāji”

Rādītājs	2022	2023	2024
Iedzīvotāji - bērni un jaunieši vecumā līdz 18 gadiem	3799	3591	3495
Bibliotēkas lietotāju kopskaits	2324	2476	2690
Lietotāji - bērni un jaunieši vecumā līdz 18 gadiem	656	800	940
Bērnu un jauniešu % no lietotāju kopskaita	28.23%	32.31%	34.94%
Bērnu un jauniešu bibliotekārais aptvērums %	17.27%	22.28%	26.90%
Apmeklējumu skaits	5057	10422	11928
Krājums	10292	10173	10104
Grāmatu krājums	9452	9207	9406
Izsniegums	8723	7409	7697
Krājuma apgrozība	0.85	0.73	0.76
Dokumentu skaits uz 1 lasītāju	15.69	12.72	10.75

Tabulas dati liecina par to, ka, ka Bērnu literatūras centra krājuma apgrozījums pārskata periodā (0,76) ir nedaudz palielinājies, salīdzinot ar 2023. gadu (0,73). Kopumā 2024. gadā uz vienu Bērnu literatūras centra lietotāju bija 10,75 izdevumi, kas ir mazāk kā iepriekšējā pārskata periodā. Izdevumu skaita samazinājums uz lietotāju skaita skaidrojams ar lietotāju skaita pieaugumu.

Pārskata periodā Bērnu literatūras centra **Pasaku istabā veikta krājuma plauktu izvietojuma maiņa.**

Krājuma saturiskais izvērtējums un kvalitātes izpēte

Tabula “Grāmatu krājuma veidu sadalījums”

Veids	2022		2023		2024	
Daiļliteratūra	1726	55.50%	1390	56.62%	871	34.10%
Nozares	726	23.34%	441	17.96%	524	20.52%
Bērnu un jauniešu literatūra	658	21.16%	624	25.42%	1114	43.62%
Bērnu un jauniešu nozaru literatūra					45	1.76%

No kopējā jauniegūto grāmatu skaita 2024. gadā krājumā procentuāli samazinājies daiļliteratūras izdevumu skaits, bet ievērojami paaugstinājies bērnu un jauniešu izdevumu skaits.

Tabula “Daiļliteratūra un latviešu oriģinālliteratūra”

Rādītājs	2022	2023	2024
Daiļliteratūra	1726	1390	871
t. sk. latviešu oriģinālliteratūra	498	410	408
latviešu oriģinālliteratūra % pret daiļliteratūru	29%	29%	47%

Tabulā redzams, ka, salīdzinoši ar iepriekšējiem pārskata periodiem, jauniegūto daiļliteratūras izdevumu skaits ir samazinājies. Tas skaidrojams ar to, ka iepriekšējos pārskata periodos tika saņemts liels izdevumu skaits jaunizveidotajā Apmaiņas krājumā. Aplūkojot latviešu oriģinālliteratūras izdevumu skaitu pret bibliotēkā ienākušo daiļliteratūras izdevumu skaitu, redzams, ka pārskata periodā iegūtā latviešu oriģinālliteratūra sastāda 47% no kopējā jauniegūtajiem daiļliteratūras izdevumiem, kas ir vairāk kā iepriekšējos pārskata periodos.

Tabula “Krājuma izdevumu veidu saturiskais izvērtējums (bez AK)”

Rādītājs	Grāmatas	Periodikas izdevumi	Audio-vizuālie resursi	Pārējie neelektroniska veida dokumenti	Datubāzes
Jaunieguvumi	1508	1048	0	11	2
Krājuma kopskaits	52678	6369	91	99	4
Procentuālais sadalījums	88.92%	10.75%	0.15%	0.17%	0.01%
Jaunieguvumu % pret krājumu	2.86%	16.45%	0.00%	11.11%	50.00%
Izsniegums	33984	7625	0	851	1975
Krājuma apgrozība	0.65	1.20	0.00	8.60	493.75

Krājumu veido :

- Grāmatas- 88,92% no kopējā krājuma apjoma. Krājuma apgrozība- 0,65
- Periodikas izdevumi-10,75% no kopējā krājuma apjoma. Krājuma apgrozība - 1,20.
- Audiovizuālie resursi-0,15% no kopējā krājuma apjoma. Krājuma apgrozība ir 0, tas nozīmē, ka pārskata periodā lietotājiem nav izsniegts neviens audiovizuālais resurss. Secinājums -jāveic bibliotēkās krājumā esošo audiovizuālo un elektronisko dokumentu inventarizācija un nepieciešamība.
- Pārējie neelektroniska veida dokumenti (spēles un puzles)- 0,17% no kopējā krājuma apjoma. Krājuma apgrozība- 8,60 un tas nozīmē, ka pēc šiem resursiem ir augsts lietotāju pieprasījums.
- Datubāzes “EBSCO e-Book”, “Letonika” un “News” (skatīt tabulu “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”)

2024. gadā Tukuma bibliotēka iegādājās datubāzes “EBSCO eBooks” abonementu. Tās izmantojamība bija pavisam neliela. Iemesls-nepietiekoša datubāzes popularizēšana, kā arī pieprasījuma trūkums pēc pilniem tekstiem. Turpmāk jāapsver kādas no EBSCO piedāvāto rakstu kolekcijas abonēšanas nepieciešamību.

Nu jau vairākus gadu stabilu vietu bibliotēkas pakalpojumu vidū ieņem bezmaksas datubāzes “Letonika” un “News”. Priece, ka “Letonikas” skatījumu skaits 2024. gadā ir pieaudzis vairāk nekā 2 reizes. “News” izmantojums ir nedaudz palielinājies, taču vēl joprojām neliels.

Pie abonētajām datubāzēm pieskaitām arī **Delfi Plus** abonementu uz gadu (05.09.2024 - 04.09.2025) Tas 2024. gada pēdējos mēnešos ir izmantots 242 reizes.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2022	2023	2024
Letonika	730	940	2004
lejuplāžu skaits	1565	390	1088
News	243	11	63
lejuplāžu skaits	243	11	63
Citas			
EBSCO	0	0	66
Delfi	0	0	242

Krājuma un datubāžu popularizēšanas pasākumi :

- **Lasītāko grāmatu Top5 Tukuma bibliotēkā 2023. gadā**
- **Jauno grāmatu fotogalerijas Facebook.com** ar saitēm uz elektronisko katalogu
- **E-grāmatu vietnes** iespēju popularizēšana Facebook.com
- **Jaunāko spēļu** popularizēšana sociālajos tīklos
- **Grāmatu izstādes bibliotēkas telpās** – gan tematiskas, gan autoru jubilejām veltītas
- **Abonēto datubāžu un “Delfi Plus” bezmaksas abonementa** reklāma pie bibliotēkas datoriem un interneta vietnē. Piekļuves datu izsniegšana lasītājiem
- **Projekta “Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”** rezultātā iegūto grāmatu popularizēšana sociālajos tīklos
- **Datubāžu un aktuālāko interneta resursu atspoguļojums** bibliotēkas vietnē baneru sadaļā

Pateicoties valsts finansētajam projektam **“Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”**, Tukuma bibliotēkas krājums pārskata periodā papildinājies par 5 nozaru izdevumiem 137,07 eiro vērtībā.

Pateicoties LNB Bērnu literatūras centra **mērķprogrammai “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”**, Tukuma bibliotēkas krājums pārskata periodā papildinājies par 28 izdevumiem 283,80 eiro vērtībā. Starp iegūtajām grāmatām ir 18 daiļliteratūras izdevumi bērniem (vecumā līdz 16. gadiem) un 7 daiļliteratūras izdevumi jauniešiem (vecumā no 16-18 gadiem) un 3 daiļliteratūras izdevumi vecākiem.

Pārskata periodā turpinājās regulārais **darbs ar bibliotēkas parādniekiem** un savlaicīgi neatdoto grāmatu atgūšanas process. Tā posmi :

- **Pirmstermiņa atgādinājumu sūtīšana BIS Alise** tiem lasītājiem, kuriem iespieddarbu atdošanas termiņš beigsies pēc 3 dienām
- **Atgādinājumu sūtīšana BIS Alise** tiem lasītājiem, kuriem iespieddarbu atdošanas termiņš ir pārsniegts par 10 dienām
- **Atgādinājumu sūtīšana SMS veidā** uz lasītāju norādītajiem tālrunu numuriem
- **Atgādājumu sūtīšana ziņojumu veidā Facebook.com**, ja norādītā e-pasta adrese vai tālruna numurs neeksistē
- **Zvanišana** parādniekiem, kuri kavējuši atdošanas termiņu ilgāku laiku
- **Akcija “Atnes un nemaksā”** decembrī., kad kavējuma nauda par iespieddarbu atdošanas termiņa neievērošanu netika iekasēta

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

2024. gadā Tukuma bibliotēkas Bērnu literatūras centrā turpināja pieaugt gan reģistrēto lietotāju, gan apmeklējumu skaits. Par to liecina bibliotēkas darba pamatrādītāji (Skatīt tabulu “Bibliotēkas pamatrādītāji” 13.lpp.) Šī nodaļa ir kļuvusi par iemīļotu brīvā laika pavadīšanas vietu, it īpaši bērniem no 1.- 6. klasei. Darba dienu pēcpusdienās centra telpās valda kņada un dažāda veida aktivitātes. Arī skolēnu vecāki ir izteikuši pateicību par to, ka bibliotēka ir droša vieta, kur bērni labprāt uzturas. Gan bērnu, gan viņu vecāku atzinību un mīlestību ik dienas saņem abas Bērnu literatūras centra bibliotekāres. Pateicoties Pūčulēnu skoliņai un sadarbībai ar Tukuma pirmsskolas iestādēm, bibliotēkas lietotāju skaitam piepulcinās vismazākie lasītāji. Jaunieši, kuri sasnieguši 14 gadu vecumu visbiežāk izvēlas apmeklēt Pieaugušo literatūras nodaļu. Iespējams, ka tas ir saistīts ar krājuma komplektēšanas politiku.

Pasaku istabas iekārtojums ir papildinājies ar 4 sēžammaisiem.

Aktivitātes Bērnu literatūras centrā :

- Grāmatu lasīšana
- Datoru izmantošana
- Personīgā telefona izmantošana ar pieejamo WiFi pārklājumu
- Galda spēļu spēlēšana
- Interaktīvā galda datora iespēju izmantošana
- Mājasdarbu gatavošana
- Laika pavadīšana ar draugiem
- Atpūta uz sēžammaisiem un skatuves
- Piedalīšanās organizētajās aktivitātēs un pasākumos
- Ekskursijas pa bibliotēku

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Valsts izglītības satura centra projektu ‘Kompetenču pieejas mācību saturā’

(Skola 2030) pasākumi bērniem (piemēri):

- **Izzinošo nodarbību cikli un radošās darbnīcas**, lai iepazītu nozaru literatūru un apgūtu jaunas prasmes- “Lieldienas”, ”Kukaiņi”, “Putni”, “Kontinenti”. Dalībnieki - PII “Vālodzīte”, PII “Taurenītis”, PII “Karlsone” PII “Pepija” un Tukuma Tautskola;
- **Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas Rīta stunda**, grāmatas “Karlsone, kas dzīvo uz jumta” lasījums. Dalībnieki - Tukuma 3. pamatskolas 1. klases skolēni
- **Nodarbības par drošu interneta lietošanu un medijpratību** pirmskolu un sākumskolu audzēkņiem. Dalībnieki - Tukuma 3. pamatskolas sagatavošanas klase, Tukuma 3. pamatskolas 1. un 2. klase, E. Birznieka- Upīša 1. pamatskolas 2. un 3. klase, PII “Pasaciņa” sagatavošanas grupiņas. 8 nodarbības;
- **Nodarbības par Tukuma bibliotēkā pieejamajām datubāzēm un kopkatalogu**. Dalībnieki - Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzijas un Tukuma 2. vidusskolas vidusskolēnus;
- **“Iepazīsti savu bibliotēku”**- ekskursijas pa bibliotēku. Dalībnieki - PII “Vālodzīte”, Tukuma novada pamatskolas “Spārni” 6. klases un Tukuma 3. pamatskolas 1. klases audzēkņi.

Nozīmīgākie Tukuma bibliotēkas Bērnu literatūras centra realizētie projekti (piemēri):

- **Kanisterapijas jeb suņu asistētās terapijas nodarbības**, kuras palīdz bērniem veicināt lasītprasmi. Dalībnieki - Tukuma novada pamatskolas “Spārni” 8. un 9. klašu skolēni un Tukuma 3. pamatskolas 1. klases skolēni. 2 nodarbības;
- Lasīšanas veicināšanas projekts pirmsskolas vecuma bērniem “Grāmatu starts” jeb **Pūčulēnu skoliņa**. 9 nodarbības;
- LNB Bērnu literatūras centra mērķprogramma “**Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024**”.
- “**Mani iedomu putni**”- **J. Baltvilkam veltītais pasaku konkurss** Tukuma novada skolu 1.-6. klašu skolēniem;
Saite uz aprakstu:
<https://www.facebook.com/TukumaBiblioteka/posts/pfbid02PkEMygSnCXmr9CG2dh7F2HzTTX4DhCvJAYDTST7e8stzsdTkqZZ5g9FZW0DHN58GI>
Konkursa nolikumu skatīt **Pielikumā Nr.4-71.lpp.**
- “**Supervaronis mūsdienās**”- **A. Lerhim Puškaitim un viņa pierakstītajai tautas pasakai “Kurbads” veltītais konkurss** Tukuma novada skolu 2.-5. klašu skolēniem;
Saite uz aprakstu : <https://biblioteka.tukums.lv/wp-admin/post.php?post=7070&action=edit>
Konkursa nolikumu skatīt **Pielikumā Nr.5-73.lpp.**
- “**Mans apsveikums Eiropas Savienībai**”- **zīmējumu konkurss**;
Saite uz aprakstu : <https://biblioteka.tukums.lv/wp-admin/post.php?post=6842&action=edit>
- Eiropas dienai veltītā **viktorīna “Latvija Eiropas Savienībā”**, kurā savas zināšanās pierādīja Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzijas 2. un 9. klašu audzēkņi. Dalībnieki jūnijā apmeklēja **Eiropas Savienības māju**;
- Tikšanās ar bērnu grāmatu autorēm- **Luīzi Pastori, Irīnu Pumpuri un Līgu Laimiņu**
- Tukuma novada **pamatskolas “Spārni” audzēkņu darbu izstāde**
- “**Satikšanās mākslā**” -Tukuma Mākslas skolas audzēkņu izstāde
- “**Mūsu novada ēkas**”- Tukuma novada izglītības iestāžu pirmsskolas vecuma bērnu Lego konstrukciju izstāde
- Smārdes radošās **studijas “Pļava” dalībnieku darbu izstāde**
- **Inas Servutas** darināto **rotālietu izstāde**

Problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem

Mūsdienās liela nozīme ikdienas dzīvē ir viedierīcēm, arī Bērnu literatūras centrā bērni daļu laika pavada pie telefoniem un datoriem. Tomēr viedierīču lietošanai ir arī savi plusi, iespēja veidot viktorīnas, piemēram, pielietojot lietotni *Kahoot*, tādējādi veicinot bērnu erudīciju un palīdzot iegūt jaunas zināšanas. Novērots, ka daļa jauniešu no aptuveni 13 gadu vecuma labprāt izvēlas grāmatas angļu valodā. Arī ikdienā jaunieši savā starpā sazinās angļu valodā, spējot savas domas un viedokli izteikt brīvāk nekā latviešu valodā. Lai veicinātu latviešu valodas izmantošanu, piemeklējām un ieteicām bērniem un jauniešiem atbilstoši viņu interesēm piemērotu grāmatu latviešu valodā. Bieži vien bibliotekārs veic arī pieskatīšanas un audzināšanas funkcijas, jo ir jāaizrāda par uzvedību, skaļumu, esot bibliotēkas telpās, kā arī cieņpilnu attieksmi gan pret saviem vienaudžiem, gan pret pārējiem bibliotēkas apmeklētājiem un bibliotēkas darbiniekiem.

Foto galeriju par pasākumiem un izstādēm Bērnu literatūras centrā skatīt **Pielikumā Nr.2-57.lpp.**

8. Novadpētniecība

Galvenie darbības virzieni novadpētniecības jomā 2024. gadā:

- Tukuma novada preses izdevumu „Neatkarīgās Tukuma Ziņas” un „Tukuma Novada Vēstis” aprakstīšana un ievadīšana **Novadpētniecības datu bāzē** BIS ALISE. 2024. gadā tā papildināta ar 1826 jauniem ierakstiem: No “Neatkarīgajām Tukuma ziņām” – 1386 ieraksti, no „Tukuma Novada Vēstis” – 440 ieraksti.
- **Digitālās kolekcijas „Novadnieku enciklopēdija”** veidošana ar jauniem ierakstiem par novadniekiem, kā arī esošo ierakstu papildināšana. Kopumā enciklopēdija ietver ziņas par 1364 personām. 2024. gadā pievienotas 41 jaunas personas, 118 personām ievadītas anotācijas, 44 personu bibliogrāfiskie ieraksti korigēti, kā arī laboti un papildināti vairāki datu lauki.
- **Tematisko uzziņu sniegšana** pēc pieprasījuma par vietējās nozīmes personām, ēkām un iestādēm (piemēram, deju studiju „Demo” un tās vadītāju Lienī Bēniņu, Kukšu muižu, Zentes pili, Irlavas skolotāju semināru, Tukuma tūrisma informācijas centra darbību 30 gadu laikā u.c.).

- 60 **novadpētniecības tematiskajām mapēm** pievienoti satura rādītāji, lai nākotnē vieglāk atlasīt digitalizējamos materiālus.
- Tukuma bibliotēka izsludināja **novadpētniecības virtuālo izstāžu konkursu** "Rakstītā vārda meistars manā pagastā" programmas "Latviešu grāmatai-500" ietvaros (no 2024.gada 16. aprīļa līdz 2025. gada 16. martam).
- **Sadarbība ar Tukuma pilsētas skolām** izstrādātas, piedāvātas Tukuma pilsētas vidusskolām un novadītas **nodarbības kā papildinājums Rakstniecības un mūzikas muzeja ceļojošajai izstādei „Ceļā uz Latvijas Holivudu”**. Nodarbībās ietverta informācija par Tukuma novadā uzņemtajām filmām un mūsu novadniekiem – aktieriem. Nodarbībās kopumā piedalījās: Tukuma 2. vidusskolas 10.-12. klases - 89 skolēni, Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzijas 11. klase - 23 skolēni.
- Interesentiem piedāvāta **izzinoša tikšanās ar Kristīni Zaļumu** (Latvijas Nacionālās bibliotēkas Letonikas un Baltijas centra vadītāja) par tēmu **„Bibliotēkas un lasīšanas kultūra Tukuma apkārtnes muižās”**.

Vietējo literātu un mākslinieku daiļrades popularizēšana

- ✓ Sadarbībā ar Tukuma literātu apvienību noorganizēts **Literārais festivāls “Uz Tukumu pēc literatūras”**, kurā piedalījās arī rakstnieki – novadnieki Irīna Pumpure, Guna Roze, Imants Liepiņš, Ingrīda Zaķe, Guntis Tālers
- ✓ **Lienes Behmanes** grāmatas “Kaķa Semanuela piedzīvojumi” prezentācija un tikšanās ar autori
- ✓ **Andra Jansona** dzejas grāmatas “Cik reizes neesmu” atvēršana
- ✓ Autoru grupas “Tekstūra” kopdarba **“Dzejas detektīvi. Kriminālspele prozā un dzejā”** prezentācija, kurā piedalījās novadniece, prozaiķe **Rolanda Bula**
- ✓ **Baibas Talces** autorstunda “Laika pieturvieta”
- ✓ Tukuma muzeja jaunās grāmatas **“Ceļojuma piezīmes Sibīrijā”** atvēršana
- ✓ **Irina Kalmes** grāmatas **“Ksenijas indeszobs”** atvēršanas svētki
- ✓ Sadarbībā ar Rakstniecības un mūzikas muzeju noorganizēta izstāde par novadnieku Imantu Ziedoni **„Runā (P)ar Ziedoni”**
- ✓ **Engures Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu** noslēguma darbu izstāde **“Brīnumu kaleidoskops”**
- ✓ **Mareka Gaļinovska** fotoizstāde **“Atklāj Tukumu no jauna”**

- ✓ Maritas Andrusēs gleznu izstāde
- ✓ **Smārdes mākslas studijas “Pļava”** dalībnieku darbu izstāde **“Lasi kokos kā grāmatās”**
- ✓ **Anša Gulbja apgādā** izdoto grāmatu izstāde, kas veidota sadarbībā ar Tukuma pilsētas iedzīvotājiem.
- ✓ Autorstunda ar rakstniecēm Evitu Hofmani un novadnieci **Ilgu Liepiņu**
- ✓ **Ingrīdas Smuškovas** pastkaršu kolekcija **“Pastkarte no Romas jeb laiks pirms Facebook”**
- ✓ Novadniekam **Jānim Baltvilkam** veltītais pasaku konkurss **“Mani iedomu putni”**
- ✓ Novadniekam **A.Lerhim-Puškaitim** veltītais konkurss **“Supervaronis mūsdienās”**
- ✓ **Tukuma Mākslas skolas** 1. un 5. kursa audzēkņu darbu izstāde **“Satikšanās mākslā”**

Galvenie sadarbības partneri novadpētniecības darbā:

- Rakstniecības un mūzikas muzejs – ceļojošās izstādes
- Tukuma literātu apvienība – kopīgi veidotie pasākumi
- Tukuma tūrisma un informācijas centrs – izstāde “Atklāj Tukumu no jauna” un “Pastkarte no Romas jeb laiks pirms Facebook”
- Tukuma muzejs – grāmatas “Ceļojuma piezīmes Sibīrijā” atvēršana, molberti izstādes izvietošanai
- Tukuma 2. vidusskola un J. Raiņa ģimnāzija – izglītojošo pasākumu atbalstīšana
- Tukuma iedzīvotāji - Anša Gulbja apgādā izdoto grāmatu izstāde

Iecerētais turpmākajā darbā:

- **2025. gada 15. novembrī apritēs 100 gadi kopš Tukumā atvērta brīvbibliotēka** jeb publiskā bibliotēka. Iecere - plašāk izpētīt bibliotēkas vēsturi un iegūtos materiālus digitalizēt.
- Turpināt sadarbību ar pilsētas skolām, tādējādi veicinot skolēnu izpratni par lokālās kultūras mantojuma nozīmi un vērtību.
- Pilnveidot bibliotēkas tīmekļvietnē ievietoto informāciju par novadpētniecību, lai interesentiem atvieglinātu informācijas meklēšanu.

9. Projekti

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Festivāls “Uz Tukumu pēc Literatūras”	Valsts Kultūrkapitāla fonds	1170,00	Sadarbībā ar Tukuma literātu apvienību (TLA) no 11. līdz 13.aprīlim tika noorganizēts pasākums – literārais festivāls “Uz Tukumu pēc Literatūras” , lai popularizētu latviešu daiļliteratūru, veicinātu lasītvēlmes un attīstītu lasītprasmes un rakstītprasmes. Pirmā diena tika atvēlēta bērnu auditorijai un tikšanās ar bērnu grāmatu autorēm Irīnu Pumpuri (Tukums) un Luīzi Pastori. Noorganizētas 2 radošās literārās darbnīcas Latvijas kultūras kanonā ietvertu faktu iepazīšanai un “Mākslas detektīvs”. Otrā diena tika ielānota rakstniecībai kā formai, tās dažādām izpausmēm, piesaistot jauno rakstnieku paaudzi - meistarklase dzejas rakstīšanā (vad. Ronalds Briedis). Trešajā dienā - neierastas tikšanās - “Dueļi”. Četru tematisku sarunu dueļi – psiholoģiskajā reālismā Džena Andersone un Gvido Drage (TLA), dokumentāli vēsturiskās tēmas Arno Jundze un Guna Roze-Tamule (TLA), detektīvromānu tēma Jana Veinberga un Guntis Tālers (TLA), politikas kuluāros Imants Liepiņš (TLA) un Ivars Ījabs.	Atbalstīts
Tikšanās ar Noru Ikstenu	Valsts Kultūrkapitāla fonds	250,00	Ciklā “Tikšanās bibliotēkā” Tukuma bibliotēka piedāvā tikšanos ar novadā un Latvijā populāriem literātiem. 2024.gadā pirmā tikšanās bija plānota 21.martā ar rakstnieci Noru Ikstenu , bet rakstnieces slimības dēļ tika atcelta. Sākotnējais termiņš, pagarināts līdz 30.04.2025. un mainīta iesaistītā dalībiece- rakstniece Dace Rukšāne , tikšanās ar kuru notika 2025.gada 30.janvārī.	Atbalstīts
“Tikšanās bibliotēkā. Trīs literāras pēcpusdienas”	Valsts Kultūrkapitāla fonds	800,00	Pasākumi ciklā “Tikšanās bibliotēkā”. Šajā projektā iekļautas trīs dažādas tikšanās ar trīs dažādu literatūras žanru autoriem – Zani Zustu (28.novembrī), Kristīni Zaļumu (5.decembrī) un Janu Egli (18.janvārī, 2025)	Atbalstīts

10. Publicitāte

Paveiktais publicitātes jomā 2024. gadā:

- **Tukuma bibliotēkas aktivitātes Tukuma novada svētkos “Tiekamies Tukumā”** – Harmonijas ielā jeb Mākslinieku un Literatūras ielā. Tukuma bibliotēkas stends piedāvāja grāmatu locīšanas jeb orimoto darbnīcu un “skaļo lasīšanu” pieaugušajiem

- Atjaunota **prezentācija par Tukuma bibliotēku “Esi sveicināts Tukuma bibliotēkā – vietā, kur cilvēks satiek savu grāmatu!”**, kas tiek pārraidīta bibliotēkas vestibilā
- **Ekskursijas pa bibliotēku**
- Iegādāti **maisīni ar Tukuma bibliotēkas logo**, kuros ievietot dāvanas un citus reprezentatīvus materiālus

- Iekļaušanās 111 km garajā tūrisma **maršrutā “Noķer Ziedoni”**. Apmeklētājus katru dienu uz kāpnēm laipni sagaida “pats Ziedonis”

- Informācija par pakalpojumiem, jauninājumiem un pasākumiem mēneša **laikrakstos “Tukuma Novada vēstis” un “Neatkarīgās Tukuma Ziņas”**
- Afišas par bibliotēkas pasākumiem Tūrisma un informācijas centra darbinieki izvieto uz **6 informācijas stabiem pilsētā**
- Aktivizēta **Tukuma bibliotēkas lapa Facebook.com** tīklā. Gada laikā tajā ievietoti ap 170 ierakstu un tai ir 1,1 tūkstošis sekotāju.

- Visa svarīgākā informācija par bibliotēkas aktivitātēm tiek ievietota **Tukuma bibliotēkas interneta vietnē** biblioteka@tukums.lv. 2024.gadā tā apmeklēta 122 910 reizes. Gada nogalē ir noslēgts līgums par jaunas interneta vietnes izstrādi.
- **Tukuma bibliotēkas “Youtube.com” kontā** tiek ievietoti pašu veidoti video, tai skaitā virtuālās izstādes, jauno grāmatu “rullīši” un skolēnu konkursu uzvarētāju iesūtītie video
- **Tukuma bibliotēkas Instagram** konts vēl jāattīsta. To pagaidām apmeklē tikai skolas vecuma bērni.

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits
	2024
Facebook	170
Instagram	10
YouTube	2

- Citas informācijas vietas – **informācijas stendi** bibliotēkas telpās un **informatīvais elektroniskais panelis** bibliotēkas vestibulā

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Galvenie sadarbības partneri 2024. gadā :

- **Rakstniecības un mūzikas muzejs**
  - Izstāde “Ceļā uz Latvijas Holivudu”
  - Izstāde “Runā par Ziedoni”
- **Tukuma literātu apvienība**
  - Festivāls “Uz Tukumu pēc literatūras”
  - Andra Jansona grāmatas “Cik reizes neesmu...” prezentācija
  - Autorstunda ar Ilgu Liepiņu un Evitu Hofmani
  - Konkursi bērniem
  - Sadarbība “Tukums-UNESCO literatūras pilsēta” jomā
- **Tukuma tūrisma un informācijas centrs**
  - Mareka Gaļinovska izstāde “Atklāj Tukumu no jauna”
  - TIC vadītājas Ingrīdas Smuškovas pastkaršu izstāde “Pastkarte no Romas jeb laiks pirms Facebook”

- **Tukuma muzejs**
  - Grāmatas “Ceļojuma piezīmes Sibīrijā” atvēršana, molberti izstādes izvietojšanai
  - Auditorija pasākumam “Bibliotēkas un lasīšanas kultūra Tukuma apkārtnes muižās”
  - Durbes pils telpu atvēršana Tukuma bibliotēkas organizētajam novada bibliotēku darbinieku semināram
- **Vēsturniece Danute Grīnfelde**
  - Izstāde “Stāstu sega”
  - Filma “Valiant. Brauciens uz brīvu Latviju”
- **Tukuma novada pašvaldība kultūras, sporta un komunikācijas nodaļa**
  - Izstāde “Ukraiņu valoda”
  - Izstāde “Izjuma. Varoņi”
  - Piedalīšanās Tukuma novada svētku “Tiekamies Tukumā”organizēšanā
- **Tukuma Mūzikas skola**
  - Muzikālie priekšnesumi Bērnu literatūras centra organizētajos pasākumos
- **Eiropas komisijas pārstāvniecība Latvijā**
  - “Saruna par Eiropu kā mūsu kopējām mājām” ar Andra Kužnieka piedalīšanos
  - ES mājas apmeklējums konkursa “Mani iedomu putni” uzvarētājiem
- **Smārdes mākslas studija “Pļava”**
  - Izstāde “Lasi kokos kā grāmatās”
  - Radošā darbnīca bērniem ar studijas vadītāju Initu Šteinbergu

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

(Skatīt Tukuma reģiona bibliotēka gada pārskatā)

Pielikums Nr.1

Nozīmīgākie pasākumi un izstādes pieaugušo auditorijai

17.02 Novadnieces dzejnieces Baibas Talces autorstunda “Laika pieturvieta”

21.02 Pasākums “Ar domām par Ukrainu”. Piedalās vēsturnieks Valdis Klišāns, dziedātāja Anastasija Vasilenko. Izstādes “Ukrainu valoda” atklāšana

6.03 Novadnieces Irinas Kalmes grāmatas “Ksenijas indeszobs” prezentācija

16.03 Autorstunda ar novadnieci rakstnieci Ilgu Liepiņu un Evitu Hofmani

TUKUMA BIBLIOTĒKA

AUTORSTUNDA
AR RAKSTNIECĒM

16.martā pl.11:00

**EVITA HOFMANE
UN
ILGA LIEPIŅA**

Četri stāsti
par autoru jaunākajām
grāmatām

KAPTEINA
ZDRAVKO
OTRĀ
ELPĀ

Kornēlija Apkriņa

IMULACIJA

LAIPNI AICINĀTI VISI
INTERESENTI!

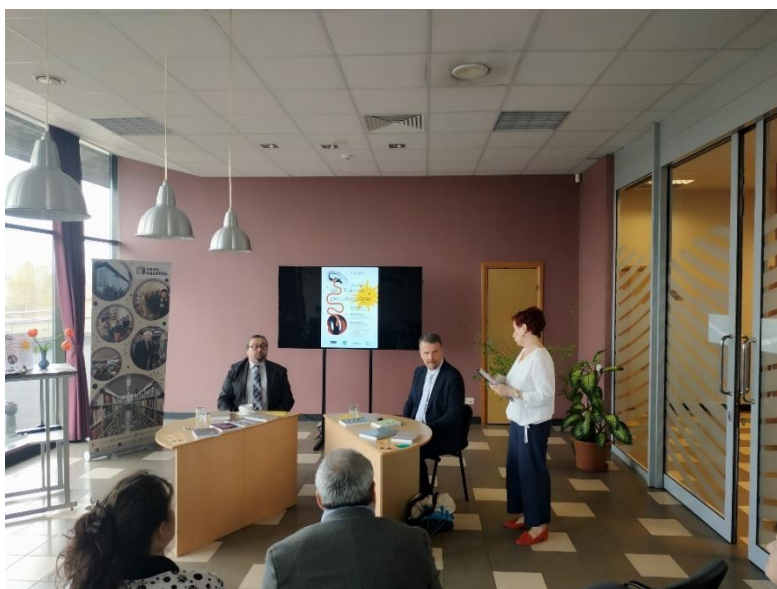

21.03 “Sarunas par dārzeņiem”-vadītāja dārzu žurnāliste un māksliniece Inita Šteinberga

11.04-13.04 Festivāls “Uz Tukumu pēc literatūras”

30.05 Kāds stāsts gleznās “Tu mani pazīsti” ar autores Ilonas Wetterud (Zviedrija) piedalīšanos

01.06 Tikšanās ar publicistu Jāni Arvīdu Plaudi

14.06 Tukuma muzeja jaunās grāmatas “Ceļojuma piezīmes Sibīrijā. 1941.-1943.” atvēršana

5.10 Kriminālspēle prozā un dzejā “Dzejas detektīvi”

28.10 Novadnieka Andra Jansona dzejas grāmatas “Cik reizes neesmu” prezentācija

2.11 Tikšanās ar grāmatas “Atjauno redzi pats” autori Viiju Bušu un redzes konsultanti Māru Kuksu

2. novembrī
pl.12:00
Tukuma bibliotēkā
Šēseles ielā 3

TIKŠANĀS AR GRĀMATAS
“ATJAUNO REDZI PATS!”
autori VIJU BUŠU un
dabiskas redzes konsultanti
MĀRU KUKSU

TUKUMA
BIBLIOTĒKA

ATJAUNO
REDZI PATS!

Pasākuma laikā varēs
iegādāties autores grāmatu

Gaidīti visi interesenti!
Ieja bezmaksas!

7.11 Novadnieces un Tukuma bibliotēkas darbinieces Lienas Behmanes grāmatas “Kaķa Semanuela piedzīvojumi” prezentācija

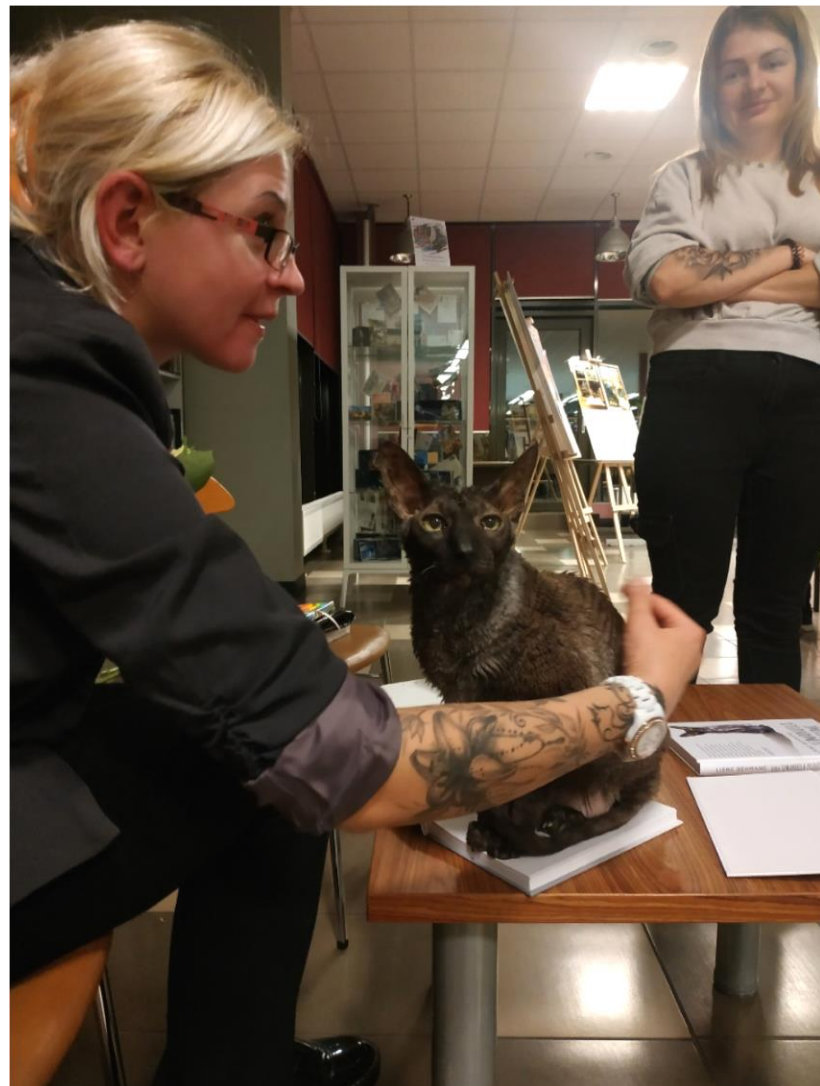
7. novembrī
pl.17:00
Tukuma bibliotēkā
Šēseles ielā 3

Grāmatas
“KAĶA SEMANUELA PIEDZĪVOJUMI”
PREZENTĀCIJA un TIKŠANĀS ar
autori LIENE BEHMANE

TUKUMA
BIBLIOTĒKA

LIENE BEHMANE
KAĶA SEMANUELA
PIEDZĪVOJUMI

13.11 Dokumentālā filma “Valiant! Brauciens uz brīvu Latviju”

28.11 Tikšanās ar rakstniecei Zani Zustu

5.12 Stāstījums “Bibliotēkas un lasīšanas kultūra Tukuma apkārtnes muižās”. Lektore – Kristīne Zaļuma

12.12 Laura Valtera koncerts “Dvēseles dārgumu darbi”

Nozīmīgākās izstādes Tukuma bibliotēkā 2024. gadā

13.01- 02.03 Smārdes mākslas studijas “Pļava” izstāde “Lasi kokos kā grāmatās”

21.02- 21.03 Izstāde “Ukraiņu valoda”

06.03-15.05 Maritas Andrusēs gleznu izstāde

22.04-30.05 Izstāde “Krišjāņa Valdemāra 300 stāsti un to atbalsis latviešu literatūrā”

12.04-18.09 Anša Gulbja apgāda grāmatu izstāde

23.04-01.08 "Runā par Ziedoni"- Rakstniecības un mūzikas muzeja un LU Literatūras un folkloras institūta kopprojekts

16.05-30.05 Izstāde “Izjuma. Varoņi”

04.06-15.07 Mareka Gaļinovska fotoizstāde “Atklāj Tukumu no jauna”

**19.07-17.09 Engures Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu darbu izstāde
“Brīnumu kaleidoskops”**

17.09-26.10 Izstāde “Ceļā un Latvijas Holivudu”

16.09.-26.10.2024.

**CEĻĀ UZ
LATVIJAS
HOLIVUDU**

PA NACIONĀLĀ AKTIERKINO
AIZSĀKUMU PĒDĀM MUZEJA
KRĀJUMĀ

TUKUMA BIBLIOTĒKA
Šēseles iela 3, Tukums

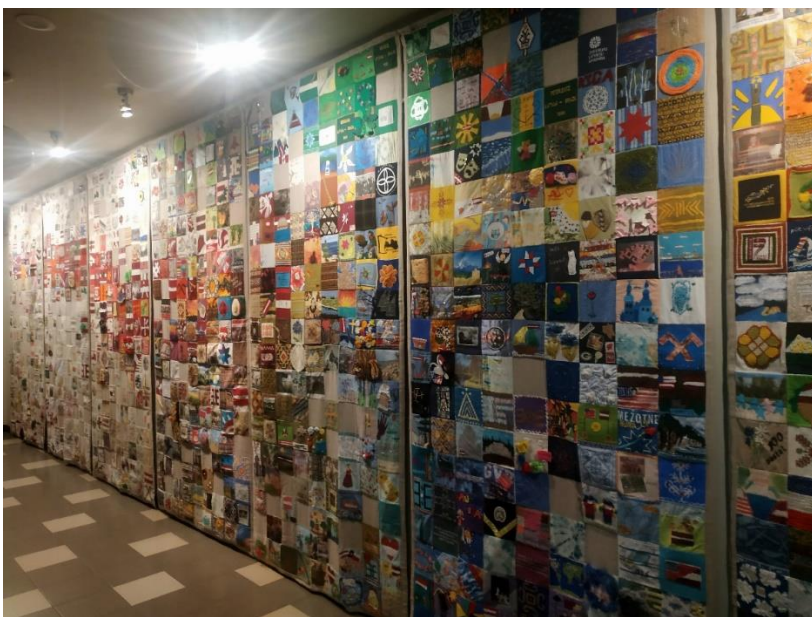
LN
RMM

TUKUMA
BIBLIOTĒKA

19.09-26.10 Ingrīdas Smuškovas pastkaršu kolekcija “Pastkarte no Romas jeb laiks pirms Facebook”

28.11-6.01 Izstāde “Stāstu sega” –ārzemju latviešu stāstījums par saiknēm Latviju

7.11-30.11 Izstāde “Ziemeļvalstu literatūras nedēļa Latvijā”

Pielikums Nr.2

Nozīmīgākie pasākumi un izstādes Bērnu literatūras centrā:

Pūčulēnu skoliņa

Pūčulēnu skoliņa. Jāņa Baltvilka putni. 17.02.2024

Pūčulēnu skoliņa. Lieldienas. 23.03.2024

Pūčulēnu skoliņa. Pavasaris. 20.04.2024

Pūčulēnu skoliņas sezonas noslēguma pasākums 01.06.2024.

Pūčulēnu skoliņa. Halovīni. 26.10.2024

Pūčulēnu skoliņa. Ziemassvētki. 21.12.2024

Nodarbības “Jānis Baltvilks. Putni”

“Jānis Baltvilks. Putni”. PII “Lote”, 23.01.2024.

“Jānis Baltvilks. Putni”. PII “Ķipars”, 05.02.2024

“Jānis Baltvilks. Putni”. PII “Ķipars”, 07.02.2024.

Nodarbības par drošu interneta lietošanu un medijpratību

Radošā darbnīca ar Initu Šteinbergu, Smārdes mākslas studijas "Plava" vadītāju

Tukuma Mākslas skolas audzēkņu darbu izstāde

"Satikšanās mākslā"

Izstādes "Satikšanās mākslā" atklāšana. 04.03.2024

Izzinošo nodarbību cikls

Liieldienas. PII "Vālodzīte". 07.03.2024

Kontinenti. PII "Taurenītis". 19.03.2024

Inas Servutas darināto rotaļlietu izstāde

**Tikšanās ar grāmatas ‘Es pārceļos uz Norvēģiju pie ziemeļbriežiem’
autori Līgu Laimiņu un grāmatas ilustratori Lindu Strujevicu**

Tikšanās ar Luīzi Pastori un Irīnu Pumpuri

Smārdes radošās studijas “Pļava” darbu izstāde

Tukuma novada pamatskolas “Spārni” audzēkņu darbu izstāde

Viktorīna “Latvija Eiropas savienībā”

Viktorīna “Latvija Eiropas savienībā”. Tukuma 2. vidusskola, 9. klase. 08.05.2024

Viktorīna “Latvija Eiropas savienībā”. Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzija, 8.klase. 21.05.2024.

Nodarbības par kukaiņiem

Jānim Baltvilkam veltītā pasaku konkursa ‘Mani iedomu putni’ noslēguma pasākums

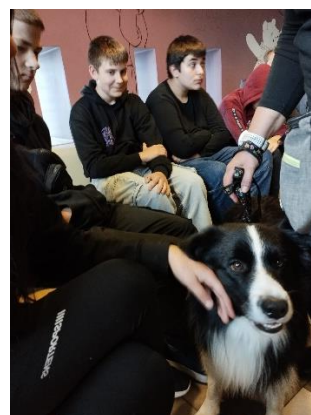

Dzejas dienas

Dzejas dienas. E. Birznieka- Upīša Tukuma 1. pamatskolas 2. klase. 18.09.2024.

Kanisterapijas nodarbība ar suni Bariku

Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa. Rīta stunda

Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa. Rīta stunda. Tukuma 3. pamatskolas skolēni. 14.11.2024.

Ansam Lerhim-Puškaitim un viņa pierakstītajai tautas pasakai “Kurbads” veltītā konkursa “Supervaronis mūsdienās” noslēguma pasākums

Pielikums Nr.3

Tukuma bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi 2024. gadā

N.p.k.	Organizētājs	Pasākuma nosaukums	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	LNB	Tekstu un attēlu dokumentu digitalizēšana	88h	<i>Klātienē</i>
2.	VAS	Laika un enerģijas plānošanas māksla	3h	<i>Attālināti</i>
3.	VAS	Vērtību kompass: kā definēt un ieviest vērtības jūsu organizācijā	3h	<i>Attālināti</i>
4.	VAS	Kā saglabāt mieru un profesionālu attieksmi sarežģītās situācijās, Ētiskas darba vides veidošana	2h	<i>Attālināti</i>
5.	LNB	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru rudens sanāksme	6h	<i>Klātienē</i>
6.	LNB	Nacionālās bibliogrāfijas dati IS ALEPH datubāzēs un PRIMO	6h	<i>Klātienē</i>
7.	LNB	Seminārs par veco fotogrāfiju restaurāciju un digitalizāciju "Digitization, digital restoration and presentation of old photographs"	3h	<i>Klātienē</i>
8.	LNB	Tiešsaistes seminārs „Digitālās bibliotēkas mācības”	1,5h	<i>Attālināti</i>
9.	LNB	Latvijas bibliotekāru novadpētniecības saiets-konference Jūrmalā	8h	<i>Klātienē</i>
10.	MetaCoach center	Vebinārs „Kā parūpēties par sevi digitālajā laikmetā”	4h	<i>Attālināti</i>
11.	VAS	Vebinārs „Mākslīgā intelekta metodes ikdienas darbam un radošumam”	4h	<i>Attālināti</i>
12.	VAS	Konference “Digitālo prasmju spēks”	5h	<i>Attālināti</i>
13.	LNB	Seminārs “E-paraksta rīki un to izmantošanas iespējas”	2h	<i>Attālināti</i>
14.	LNB	Seminārs “Bezmaksas mākslīgā intelekta rīku izmantošana bibliotēkā”	3h	<i>Attālināti</i>
15.	LNB	Seminārs “Digitālie rīki ikdienas darbu plānošanā, pārraudzībai un komandu sadarbībai”	2h	<i>Attālināti</i>

16.	LNB	Seminārs par medijpratību	3h	<i>Attālināti</i>
17.	LPVA	Personīgā zīmolvedība mūsdienu HR speciālistiem.	1,5h	<i>Attālināti</i>
18.	LPVA	Kā vislabāk mērīt darba devēja tēlu? Cik nozīmīgas ir emocionālās gaidas darba tirgū?	1,5h	<i>Attālināti</i>
19.	LNB	"Kā panākt dubultjaudu lasītveicināšanai?"	4h	<i>Attālināti</i>
20.	LPVA	"Kā parūpēties par sevi digitālajā laikmetā?"	3,5h	<i>Attālināti</i>
21.	LNB	Pavasara konference bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem "Baltā vilka zīmē"	4,5h	<i>Klātienē</i>
22.	VISC	Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programma "Lasīšanas veicināšanas kompetence un kultūra izglītības iestādēs"	16h	<i>Klātienē</i>
23.	LPVA	"Izdegšana. Kā pasargāt sevi no tās?"	1,5	<i>Attālināti</i>
24.	LNB	Seminārs "Strādāsim kopā"	6h	<i>Klātienē</i>
25.	TietoEvry	Jaunais ALISE lasītāju katalogs un tā demonstrācija	2h	<i>Attālināti</i>
26.	LNKC	Autortiesību aspekti darbu radīšanā un izmantošanā.	2h	<i>Attālināti</i>
27.	LNKC	Blakustiesības, fonogrammu, ierakstu veidošanas un izmantošanas aspekti.	2h	<i>Attālināti</i>
28.	KIS	"3td e-grāmatu bibliotēkas" piecu gadu jubilejai veltītā diskusija "Kā nēsāt pustūkstoti grāmatu kabatā?"	2h	<i>Klātienē</i>
29.	EBSCO IS	EBSCO – Open Link data in Libraries	1h	<i>Attālināti</i>
30.	EBSCO IS	EBSCO e-books online	1h	<i>Attālināti</i>
31.	Latvijas Nacionālais arhīvs	Dokumentu un arhīva pārvaldība	4h	<i>Attālināti</i>

Pielikums Nr.4

Pasaku konkursa “Mani iedomu putni” nolikums

Jānis Baltvilks

Jānis Baltvilks (dzimis 1944. gada 24. jūlijā, miris 2003. gada 4. oktobrī) bija latviešu dzejnieks un ornitologs. Sarakstījis vairāk nekā 30 grāmatu bērniem un pusaudžiem, dzejoļus, pasakas un stāstus par dabu.

MĒRĶIS

- Veicināt bērnu literāri- radošo talantu;
- Popularizēt J. Baltvilka daiļradi;
- Mācīties prezentēt savu pasaku, izvēloties atbilstošu tās noformējumu.

DALĪBNIEKI

Konkursā piedalās Tukuma pilsētas un reģiona skolu audzēkņi.

- I grupa - 1.-2. klašu skolēni;
- II grupa - 3.-4. klašu skolēni;
- III grupa – 5.-6. klašu skolēni.

NOTEIKUMI:

Forma konkursa darbam - pasaka.

TĒMA:

- I grupa – jāuzraksta pasaka par brīnumputnu, kuram piemīt dažādas brīnumainas spējas. Pasakā jāizmanto kā minimums 50 vārdus;
  - II grupa - jāuzraksta pasaka par brīnumputnu, kuram piemīt dažādas brīnumainas spējas. Pasakā jāizmanto kā minimums 65 vārdus;
  - III grupa - jāuzraksta pasaka par brīnumputnu, kuram piemīt dažādas brīnumainas spējas. Pasakā jāizmanto kā minimums 65 vārdus.
- Darbs veicams uz A3 formāta lapas, vērtēta tiek gan autora rakstītā pasaka, gramatikas, izteiksmes atbilstoša pielietošana, gan darba noformējums;
- jābūt norādītam darba nosaukumam, glīti uzrakstītai pasakai, un jebkādā tehnikā (zīmēts, aplicēts, krāsots) uzzīmētam autora iztēles putnam. Lapas apakšējā labajā stūrī drukātiem burtiem jānorāda vārds, uzvārds, skola un klase. Lapas otrā pusē ar zīmuli jānorāda kontakttālrunis un e-pasts saziņai;

- konkursa dalībnieks garantē, ka konkursam iesniegtais literārais darbs ir viņa oriģināls autora darbs;
- termiņš – 2024. gada 8. maijs.

IESNIEGŠANA

Darbu, PDF formātā, ieskenētā (vai nofotografētā) veidā jāiesniedz, atsūtot uz e-pasta adresi-
rudite.riekstina@tukums.lv un darba oriģināls jāatnes uz Tukuma bibliotēkas Bērnu un jauniešu
nodaļu līdz 8. maijam (iesk.), obligāti norādot autora vārdu, uzvārdu, atbilstību kādai no dalībnieku
grupām, e-pastu un telefona numuru.

VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI:

- darba atbilstība dotajam uzdevumam;
- domāšanas oriģinalitāte;
- valodas kvalitāte, gramatika, stils;
- noformējums.

ŽŪRIJA:

- Zaiga Bogdanova;
- Rolanda Bula;
- Anna Jurševica.

APBALVOŠANA :

-Balvu fonds katrai dalībnieku grupai - pirmajai vietai - 20 eiro vērtībā, otrajai vietai – 15 eiro
vērtībā, trešajai vietai – 10 eiro vērtībā.

- noslēguma pasākums notiks 2024. gada 31. maijā plkst. 14.00 Tukuma bibliotēkā. Par izmaiņām
pasākuma norises laikā, ja tādas būs, informācija tiks ievietota Tukuma bibliotēkas mājas lapā;

- labākie konkursam iesniegtie darbi būs lasāmi apbalvošanas pasākumā Tukuma bibliotēkā;

- apbalvošanas pasākuma dalībnieki var tikt fotografēti vai filmēti, un fotogrāfijas un audiovizuālais
materiāls var tikt publiskots ar mērķi popularizēt bērnu un jauniešu radošās un mākslinieciskās
aktivitātes.

ORGANIZATORI

- Tukuma bibliotēkas Bērnu literatūras centrs.

Sīkāka informācija pa tālr. 29496211

Pakalpojumu nodaļas vadītāja vietniece Rudīte Riekstiņa

Pielikums Nr.5.

Konkursa “Supervaronis mūsdienās” nolikums

Konkurss veltīts A. Lerhim- Puškaitim un viņa pierakstītajai tautas pasakai “Kurbads”.

MĒRĶIS:

- Veicināt bērnu literāri- radošo talantu;
- Popularizēt A. Lerha - Puškaiša daiļradi;
- Mācīties prezentēt savu stāstu, izvēloties atbilstošu tās noformējumu.

DALĪBNIEKI:

Konkursā piedalās Tukuma pilsētas un reģiona skolu audzēkņi.

- I grupa - 2.-3. klašu skolēni;
- II grupa - 4.-5. klašu skolēni.

NOTEIKUMI:

Forma konkursa darbam - teika.

TĒMA

- Iepazīstot A. Lerha - Puškaiša darba “Kurbads” galveno varoni, izdomāt teiku par mūsdienu supervaroni- kādām īpašībām un spējām būtu jāpiemīt šim varonim, kāds būtu viņa uzdevums un veikums mūsdienu pasaulē.”Kādas spējas un īpašības darba autors gribētu iegūt vai attīstīt pats un kādiem mērķiem tās izmantotu?
- Iekļauto vārdu skaits, sākot no 50;
- darbs veicams uz A3 formāta lapas, vērtēta tiek gan autora rakstītā teika, gramatikas, izteiksmes atbilstoša pielietošana, gan darba noformējums;
- jābūt norādītam darba nosaukumam, glīti uzrakstītai teikai, un jebkāda tehnikā (zīmēts, aplicēts, krāsots) uzzīmētam supervaronim. Lapas apakšējā labajā stūrī drukātiem burtiem jānorāda vārds, uzvārds, skola un klase. Lapas otrā pusē ar zīmuli jānorāda kontaktārunis un e-pasts saziņai;
- konkursa dalībnieks garantē, ka konkursam iesniegtais literārais darbs ir viņa oriģināls autora darbs;

IESNIEGŠANA:

Darbu iesniegšanas termiņš – 8. oktobris

Darba oriģināls jāatnes uz Tukuma bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļu līdz 8. novembrim (iesk.), obligāti norādot autora vārdu, uzvārdu, atbilstību kādai no dalībnieku grupām, e-pastu un telefona numuru.

VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI:

- darba atbilstība dotajam uzdevumam;
- domāšanas oriģinalitāte;
- valodas kvalitāte, gramatika, stils;
- noformējums.

ŽŪRIJA:

Rolanda Bula

Irīna Pumpure

Gaisma Mukāne

APBALVOŠANA:

- Balvu fonds katrai dalībnieku grupai: 1.vieta – dāvana 25 eiro vērtībā, 2. vieta –dāvana 20 eiro vērtībā, 3. vieta – dāvana 15 eiro vērtībā.
- noslēguma pasākums notiks 2024. gada 6. decembrī plkst. 14.00 Tukuma bibliotēkā. Par izmaiņām pasākuma norises laikā, ja tādas būs, informācija tiks ievietota Tukuma bibliotēkas mājas lapā;
- labākie konkursam iesniegtie darbi būs lasāmi apbalvošanas pasākumā Tukuma bibliotēkā;
- apbalvošanas pasākuma dalībnieki var tikt fotografēti vai filmēti, un fotogrāfijas un audiovizuālais materiāls var tikt publiskots ar mērķi popularizēt bērnu un jauniešu radošās un mākslinieciskās aktivitātes.

ORGANIZATORI:

- Tukuma bibliotēkas Bērnu literatūras centrs.

Sīkāka informācija pa tālr. 29496211

Pakalpojumu nodaļas vadītājas vietniece Rudīte Riekstiņa

Pielikums Nr.6

Tukuma bibliotēkas krājuma attīstības plāns 2023-2025. gadam

Tukuma bibliotēkas krājuma attīstībai 2023-2025 gadam noteikti pieci **pamatprincipi**:

Kvalitāte - krājums (diapazons, veids, formāts) atbilstošs apkalpojamās teritorijas iedzīvotāju un teritorijas attīstības interesēm.

Daudzveidība – apkalpojamās teritorijas iedzīvotāju interesēm un vajadzībām atbilstoši universāli un aktuāli izdevumi.

Aktualitāte - veicināt lasīšanas iemaņu attīstību jaunajā paaudzē; rūpēties par mūžizglītību, nodrošinot optimālu pieeju bibliotēkas resursiem.

Pieejamība – krājuma, datu bāzu un informācijas sistēmu, kā arī citu bibliotēku krājumu (SBA) pieejamība ikvienam.

Plānveidīgums - jaunu izdevumu iegāde vismaz vienu reizi mēnesī. Rekomplektēšana, retrospektīvā komplektēšana un dāvinājumu pieņemšana - vismaz divas reizes gadā izvērtējot krājuma kvalitāti.

Tukuma bibliotēka analizējot mērķauditorijas sastāvu pilsētā un novadā, kā arī aktīvo lietotāju grupu sastāvu, tekošajā komplektēšanas periodā izvirza prioritārās bibliotēkas lietotāju mērķgrupas. Izvirzot mērķgrupas, kuras bibliotēka vēlas papildus uzrunāt un piesaistīt bibliotēkai, iespējams komplektēt mērķgrupai atbilstošu un interesējošu izdevumus. Tukuma bibliotēkas krājuma mērķauditorija un noteiktās sasniedzamās **mērķgrupas prioritārā secībā**:

- Bērni līdz skolai (0.34%)
- Skolnieks līdz 16. gadiem (21.68%)
- Skolnieks no 16 gadiem, t.sk. tehnikums, koledža u.c. (8.83%)
- Studenti (10.17%)
- Pieaugušie – strādājošie (36.08%)
- Pensionāri (12.31%)
- darba meklētāji, mājsaimnieces (9.90%);

Krājumā komplektē izdevumus latviešu valodā un izvērtējot lietotāju pieprasījumu, nelielā skaitā izdevumus svešvalodās. Krājuma **tematiskais aptvērums un komplektēšanas prioritātes**:

- izdevumi bērniem un pusaudžiem (t.sk. spēles);
- latviešu oriģinālliteratūra;
- izdevumi mācību un studiju atbalstam (prioritāri pedagogijā, psiholoģijā un “Skola 2030” atbalstam);

- uzziņu literatūra;
- ārzemju daiļliteratūra;
- izdevumi brīvā laika pavadīšanai (rokdarbi u.c.).

Krājuma **izdevuma valodas:**

- latviešu valodā
- svešvalodās (prioritāri angļu valodā) – angļu valodā – vidēji %, krievu valodā %

Tukuma bibliotēkas krājuma attīstības **finansējuma un piegādes avoti:**

- Tukuma novada pašvaldība (pamatfinansējums) – pirkumi no izdevniecībām un grāmatu piegādātājiem; saņemts bez atlīdzības no citām pašvaldības iestādēm;
- projektu finansējums (LNB grāmatu iepirkums un Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija);
- dāvinājumi – privātpersonu un organizāciju dāvinājumi, t.sk. ar LNB starpniecību saņemtie;
- atvietošana - nozaudētu izdevumu atvietošana ar identisku vai saturā līdzvērtīgu.

Krājumā iegādājami **izdevuma formāti** - grāmatas cietajā vai mīkstajā iesējumā; avīzes un citi periodiskie izdevumi; tiešsaistes datubāzes; elektroniskās grāmatas (e-grāmatas).

Krājuma **reģionālais aptvērum**s Latvijā un Eiropā izdoti izdevumi.

Krājuma **izdevuma veidi, komplektēšanas līmenis un eksemplaritāte:**

- daiļliteratūra un citi izdevumi pieaugušajiem, jauniešiem un bērniem:
  - latviešu oriģinālliteratūra - relatīvā pilnīguma līmenī (1-2 eksemplāri);
  - tulkotā daiļliteratūra - relatīvā pilnīguma līmenī, novērtējot autora popularitāti; analizējot lasītāju pieprasījumu, autora popularitāti un līdzīgu izdevumu izmantojamību (1-3 eksemplāri);
  - daiļliteratūra svešvalodās – nelielā eksemplāru skaitā, analizējot lasītāju pieprasījumu, autora popularitāti un līdzīgu izdevumu izmantojamību (1 eksemplārs).
- uzziņu izdevumi, nozaru izdevumi – relatīvā pilnīguma līmeni, prioritāri - māksla, mūzika, dejas un sports (1 eksemplārs);
- seriālizdevumi – analizējot lietotāju pieprasījumu, pilns gada komplekts. Prioritāri komplektējot vietējos un reģionālos laikrakstus;
- novadpētniecības izdevumi/resursi – pilnā līmenī (1-3 eksemplāri);
- spēles - nelielā eksemplāru skaitā, analizējot lietotāju pieprasījumu un līdzīgu izdevumu izmantojamību (1 eksemplārs).

Abonēto seriālizdevumu glabāšanas termiņi:

- periodika - seriālizdevumi – 3 gadi;
- vietējā reģiona laikraksti – pastāvīgi;

- noteikti periodiskie izdevumi – līdz nākamajai krājuma profila analīzei, izvērtējot pieprasījumu un izmantojamību.

Krājumā nekomplektē:

- pornogrāfisku, rasistisku, naidu kurinošu literatūru;
- īslaicīgas nozīmes literatūru;
- pamatskolas un vidusskolas mācību grāmatas, darba burtnīcas;
- mūzikas ierakstus;
- kartogrāfiskos izdevumus;
- attēlizdevumus;
- rokrakstus.

-

-